

# چرتکه

فصلنامه علمی-تخصصی انجمن علمی حسابداری  
دانشگاه شهید بهشتی- زمستان ۱۴۰۰- شماره ۲۵



انجمن علمی دانشجویی حسابداری

حسابدار و دنیای او

بورس مبتلا به کرونا

نکاتی که هر سرمایه‌گذار باید بداند



معاونت علمی فرهنگ



انجمن علمی دانشجویان حسابداری

# چرتکه

فصلنامه علمی-تخصصی انجمن علمی حسابداری  
دانشگاه شهید بهشتی-زمستان ۱۴۰۰ شماره ۲۵



## بسم الله الرحمن الرحيم

### فهرست

۱. حسابداری و دنیای او.....۴
۲. بورس مبتلا به کرونا.....۶
۳. حسابداری ذهنی.....۱۰
۴. پدر پولدار و پدر بی پول.....۱۴
۵. بی اخلاقی در حسابداری.....۱۸
۶. تاثیر ابعاد شخصیتی بر حسابرسی.....۲۲
۷. بسته پیشنهادی چرتکه.....۲۶
۸. اخبار انجمن.....۲۸

### نشانی پست الکترونیک:

Chortke.sbu@gmail.com

### کانال تلگرام:

@sbuas

### صفحه اینستاگرام:

@acc\_sbu

### فصلنامه علمی - تخصصی انجمن علمی حسابداری دانشگاه شهید بهشتی

### زیر نظر کمیته ناظر بر نشریات

صاحب امتیاز: انجمن علمی حسابداری دانشگاه شهید بهشتی

بهشتی

استاد راهنما: دکتر محمد عرب مازار یزدی

مدیر مسئول: محمد ثانوی

سر دبیر: زهرا شیرینی

ویراستار: فاطمه شیخلر

طراح و صفحه آرا: مهلا فدایی / فاطمه نوروزپور

اعضای هیئت تحریریه:

نگار بناها/ بیتا مرادی خواه/ فاطمه قملاغی/ معصومه

عبدالهی/ فاطمه شیخلر

آدرس: تهران- اوین- میدان شهید شهریاری-

دانشگاه شهید بهشتی- دانشکده مدیریت و حسابداری-

انجمن علمی حسابداری

# سخن سردبیر

## به نام خدای حسابگر، حسابرس و حسابدار زمین و آسمان و هر آن چه در اوست...

با آرزوی توفیق و سربلندی برای تمامی دوستان و مخاطبان گرانقدر نشریه چرتکه، مفتخریم که بیست و پنجمین شماره از فصلنامه علمی تخصصی چرتکه به صاحب امتیازی انجمن علمی حسابداری دانشگاه شهید بهشتی تقدیم نگاه پرمهر شما عزیزان می گردد.

در نشریه حاضر با همکاری اعضای جدید در تیم چرتکه سعی شده است مطالب روز و مفید حسابداری جهت بهره مندی و افزایش توانایی علمی شما بزرگواران گردآوری گردد و امید است که توانسته باشیم گامی هرچند کوچک در جهت ارتقای سطح علمی شما در زمینه حسابداری برداشته باشیم.

در این شماره سعی داشتیم با تغییراتی نسبت به شماره های پیش گامی در جهت بهبود نشریه و رضایت شما برداشته باشیم و همواره در تلاش هستیم تا از طریق ارتباط مستمر با اساتید محترم و دانشجویان گرامی شماره های بهتری را فراهم کنیم.

در پایان ضمن تبریک روز دانشجو و روز حسابدار و آرزوی موفقیت روزافزون برای تمامی دانشجویان و حسابداران، از زحمات و تلاش عزیزان هیئت تحریریه، طراحی و صفحه آرایی، ویراستاری، معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید بهشتی، اساتید محترم گروه حسابداری، دکتر محمد عرب مازار یزدی و همه عزیزانی که در تهیه و انتشار این نسخه از چرتکه با ما همکاری کردند، سپاسگزاریم.

این شماره نیز بی شک بدون همکاری شما بزرگواران امکانپذیر نبود، پس از یکایک شما عزیزان برای همکاری های بعدی در نشریه دعوت می کنیم. علاقه مندان به همکاری در شماره های آتی چرتکه می توانند مقالات و همین طور انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق راه های ارتباطی موجود ارسال کنند.

منتظر مقالات شما عزیزان هستیم...

**زهرا شیری**  
**سردبیر نشریه چرتکه**



# حسابدار و دنیای او

نگار بناها

دانشجوی کارشناسی حسابداری دانشگاه شهید بهشتی

## ۱۵ آذر " بزرگداشت روز حسابدار "

حسابداری را علم ثابت و بررسی رویدادهای مالی می دانند اما از دیدی عمیق تر، حسابداری قلبی ست که در سینه ی سازمان نهفته است. هر ضربانش به سازمان زندگی می بخشد و کوچکترین لغزشی در آن تمام نتایج مورد انتظار را برهم می زند. حال که پانزدهمین روز آذر به نام حسابداران مزین شده، در این روز این واحد حیات بخش را گرامی می داریم. روز حسابدار می تواند برای هرکس به شکلی جلوه کند. این روز، فرصتی می بخشد به ما حسابدارها که در دنیایی متفاوت از اصطلاحات، دفاتر و ثبت ها زندگی می کنیم، تا بتوانیم دست افراد بیرونی را بگیریم و سفر کوتاهی به این دنیا کنیم. دیگران نیز باید بدانند که برای دنیای حسابداری انتهایی نیست و ویژگی هایش را در هر جا می توان لمس کرد و هرثانیه به یادش بود. اکنون می بینیم که چگونه حسابداری در هر نفس از زندگی آدمی جاری ست.

درون همه ی ما حسابداری بزرگتر از تصورمان وجود دارد که لحظه لحظه ی اعمالمان را می گردد و ثبت می کند. این حسابدار بی وقفه در حال کار کردن است و برای تمامی ورودی و خروجی ها حساب هایی مجزا می سازد. باید بدانی زمانی که پا به این دنیا می گذاری دوره ی حساب و کتاب شروع می شود. چیزهایی که در وجودت و بیرون از جسم در اطرافت می گذرد، در زندگی تو به شکل واحدی در می آید که باید برایش حساب و کتاب داشت تا بهترین عایدی و بازده را ازش داشته باشی.

هر چیزی که یاد می گیری و هر قدمی که به جلو می روی به سرمایه هایت اضافه می شود؛ پیروزی هایت سرمایه زندگی ات را فزونی می بخشد. بی شک لحظات طلایی عمر، آرامش، سلامتی، ساعتی با فراغ بال در کنجی نشستن، از دارایی هایت به شمار می روند. پس تعهدات چه؟ هر چیزی که ملزمیم به دیگری بدهیم ... هر وظیفه ای که در هر زمینه ای داریم و باید لحظات عمر را به آن اختصاص بدهیم، تعهدات ماست. بستانکارانی منتظرند. اما گمان نکن که تنها معلم یا کارفرمایت از تو و استعداد هایت بستانکارند، خیر! والدینت، همسرت، فرزندت و حتی یک رفیق خوب، خواستار عشق و محبت قلبت هستند. آری؛ عشق و محبت همان سودی ست که باید بین صاحبان قلبمان تقسیم کنیم!

هدف این است که این حسابدار بزرگ، صورت وضعیت زندگی مان را به شکلی بهتر ارائه کند پس دست من و تو را می گیرد و در بسیاری از مراحل همراهی مان می کند... حسابدار همین است! تمام رویدادها را زیر نظر دارد تا دارایی ها و سرمایه ها به بهترین شکل استفاده شوند پس دست های او را محکم تر می گیریم.

باید بتوانیم نوعی امتیاز برای این واحدی که مدیریتش با ماست به دست بیاوریم، چه چیزی بهتر از اندوخته ای علمی؟ بلی؛ دانستن چیزهایی که فقط خودت می دانی و می توانی به کارشان ببندی.

تفکر همیاری، از خود گذشتگی و سخاوت را همچون اوراق مشارکتی بین عموم افراد منتشر کن زیرا که وقتی دستی را می گیری، در دنیا می چرخد و می چرخد تا روزی در همین دوره ی حساب و کتاب، به شکلی بزرگ تر و با سودی بیشتر به خودت باز گردد. هرچقدر جلوتر بروی دارایی هایت مستهلک می شوند. توانایی مغزت کاهش می یابد، لحظه های عمر پر از برنامه و مشغله می شوند. اما با

ارتقای مهارت هایت و علم آموزی همچنان واحدت سرپا خواهد بود.

سنجیده خواهیم شد؛ با ملاک هایی چون انصاف، قابل اعتماد بودن و دوری از تعصبات، چنین کیفیت هایی را باید ارتقا داد! مبدا حساب و کتاب را کنار بگذاری که تمام دارایی و سرمایه هایت تلف خواهند شد. تو، مدیر این واحد کوچک زندگی به همراه حسابدار بزرگ که دستت در دست یکدیگر است، می توانی بهترین صورت وضعیت را ارائه کنی. با همین شباهت و همانندی ها می توان با مفاهیم خاص حسابداری قدری آشنا شد.

در این روز فرخنده، افراد بیرونی که کمی حسابدار درون خودشان و دنیایش را شناخته اند از ما و زحماتمان سپاسگزار خواهند بود و ما حسابدارها نیز در روز دانشجو به دل مفاهیم رشته های دیگر می رویم و دانشمان را درباره آن رشته ها ارتقا می بخشیم زیرا که ما نقش بسیار مهم سرمایه و دارایی های بیشتر و با کیفیت را می شناسیم و دانش حکم سرمایه ی وجودی ما را دارد. نیک است که ما این روزهای خاص را غنیمت شماریم تا با یاری یکدیگر هربار گنجی به اندوخته های علمی خودمان و دیگری بیفزاییم.

"روز حسابدار بر تمامی حسابداران مبارک"



# بورس مبتلا به کرونا

زهرا شیری  
دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه شهید بهشتی

## مقدمه

برای اقتصاد پیش بینی شده است که تمامی آنها مربوط به مسائل زیست محیطی هستند. موضوع بیماری های عفونی در رتبه دهم این گزارش قرار داشت و وقوع آن بسیار غیرمحمول بود، در این حین همواره بیشترین توجه تصمیم گیرندگان و سیاستمداران شرکت ها به موارد سنتی مربوط به ریسک های کسب و کار یا مسائل مربوط به تغییرات آب و هوایی بوده است، اما تنها چند هفته بعد از شیوع این ویروس نگرش به مسائل مالی شرکت ها به طرز عجیبی تغییر کرده است. ویروس کرونا در پایان دسامبر ۲۰۱۹ در شهر ووهان چین ظاهر شد و در ۱۲ مارس ۲۰۲۰

پس از انتشار به بسیاری از کشورها به عنوان یک اپیدمی توسط سازمان بهداشت جهانی اعلام شد، در این حین بازارهای مالی به دلیل اطلاعات کم و ناقص درباره این ویروس واکنش خاصی نشان ندادند. به عنوان مثال در فاصله زمانی ۲۰ فوریه تا ۲۰ مارس ۲۰۲۰، شاخص اس اند

پی ۳۳ درصد کاهش، شاخص نزدک ۳۱ درصد کاهش و شاخص نیکی ۲۹ درصد کاهش داشته اند. تاثیر ویروس کرونا بر اقتصاد کشورها و به خصوص بازارهای مالی هر کشور بسیار نامشخص است زیرا گسترش بیماری، شدت و میزان مرگ و میر، اثرات اقتصادی نامطلوب و منفی بر بخش های مختلف، همچنان عوامل مبهمی به شمار می آیند. اما در این وضعیت سطح واکنش بازارهای بورس سهام به ویروس کرونا و به اصطلاح پیش خور شدن قیمت ها گواه تاثیرات منفی بر اقتصاد شرکت ها و بازارهای بورس می باشد. در این حالت، بازارهای سهام به طور مداوم با توجه به احتمالات مربوط به اثرات منفی بر بخش مالی روزرسانی می شوند و کاهش ارزش اکثر بازارهای سهام نشان از اعتقاد سرمایه گذاران و تحلیل گران به اثر منفی شدید ویروس کرونا بر اقتصاد جهان می باشد. تاکنون هیچ بیماری بازارهای بورس سهام را به اندازه بیماری همه گیر ویروس کرونا با قدرت تحت تاثیر قرار نداده است. ویروس کرونا حداقل پنج هزار میلیارد دلار از ارزش بازارهای سهام را در یک

شیوع ویروس کرونا منجر به واکنش های منفی شدید بازارهای بورس سهام در کشورهای مختلف شده است، همچنین تاثیرات جانبی این ویروس سبب ریزش قیمت بسیاری از متغیرهای کلان اقتصادی در سطح جهان بوده است، این مورد توجه گسترده تحلیل گران و سرمایه گذاران را در جهت اثرات منفی گسترش این ویروس بر بازارهای سهام معطوف کرده است. بهم پیوستگی اقتصاد مدرن بازارهای سهام و متغیرهای اقتصادی، بحران بهداشتی را به یک بحران اقتصادی در سطح جهان تبدیل کرده است.

ویروس کرونا به طور مستقیم بر ۳۵ درصد بازارهای بورس تاثیر منفی گذاشته است، این ویروس بیشترین تاثیر را بر بازارهای بورس کشورهای اروپایی و آسیایی گذاشته است، همچنین کمترین تاثیر بر بازارهای بورس کشورهای عربی و آفریقایی بوده است. ویروس کرونا به طور غیرمستقیم با تاثیرگذاری بر متغیرهای اقتصادی باعث سقوط بازارهای بورس شده است، کاهش بی سابقه قیمت نفت سبب افت ۵۶ درصد بازارهای بورس شده است و نوسانات قیمت

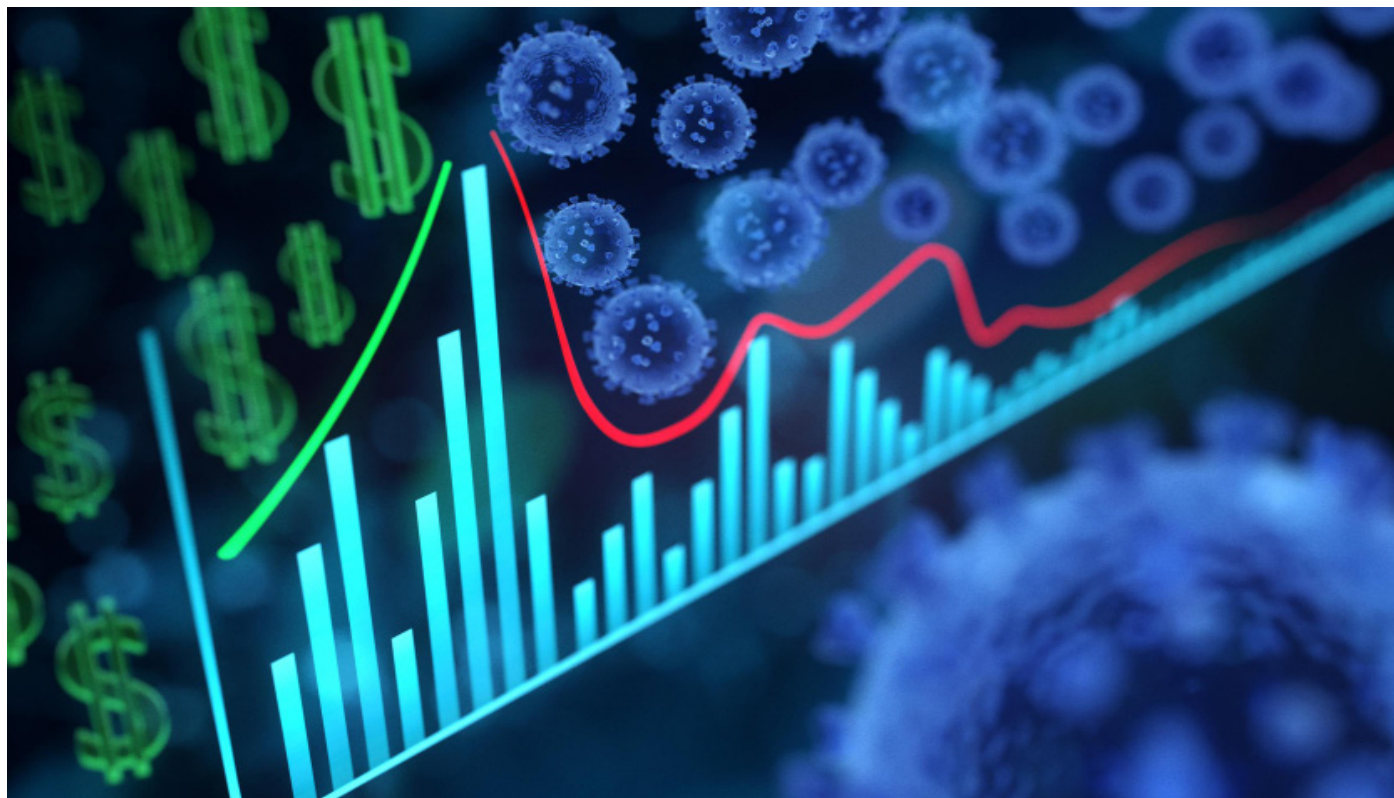
طلا بر ۲۹ درصد این بازارها تاثیرگذار بوده است. کاهش قیمت نقره و مس بین ۲۵ تا ۳۲ درصد بازارهای سهام را با ریزش مواجه کرده است.

## ویروس کرونا

تاریخ نشان می دهد که وقتی یک بیماری ظهور می کند اثرات اقتصادی ایجاد شده کم خواهد بود و بازارهای سهام به طور متوسط تحت تاثیر قرار خواهند گرفت. به عنوان مثال، ویروس سارس که در سال ۲۰۰۳ در چین رخ داد به سرعت مهار شد و بازار سهام در آن سال حدود ۲۰ درصد افزایش یافت، اما همه چیز در مورد ویروس کرونا بسیار متفاوت به نظر می رسد، شیوع این ویروس نشان داده است که اقتصاد جهانی بسیار شکننده به نظر می رسد و ممکن است منجر به رکود اقتصاد جهانی شود. (سلمی و بوایور، ۲۰۲۰) شیوع ویروس کرونا منجر به غافلگیری اقتصاد جهان، به ویژه افت شدید در بازارهای مالی شده است. در گزارش منتشر شده درباره ریسک های اقتصاد جهانی ۲۰۲۰، پنج ریسک عمده

ما  
پس از شیوع ویروس در کشورهای مختلف، ترس ایجاد شده در سرمایه گذاران منجر به سقوط بیشتر بازارهای بورس سهام شد به نحوی که برخی از شاخص های سهام حدود ۱۰ درصد ارزش خود را تنها در یک روز (۹ مارس ۲۰۲۰) از دست داده اند، این مقدار بیشترین ریزش روزانه از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ برای بازارهای مالی بوده است.





از طرفی این ویروس منجر به نوسانات شدید متغیرهای اقتصادی جهانی مانند بهای نفت و طلا، نقره، مس و ... شده که در نهایت سبب تلاطم در اقتصاد جهانی شده است. قیمت جهانی نفت از ۵۳ دلار به حدود ۲۰ دلار سقوط کرده است، قیمت جهانی طلا نیز دچار نوسانات منفی و مثبت سنگینی شد و قیمت های جهانی نقره، مس و ... با کاهش شدیدی در طی زمان گسترش اولیه ویروس کرونا مواجه شدند.

هفته از بین برد و با انتشار سریع ویروس به کشورهای دیگر منجر به ترس سرمایه گذاران بازارهای سهام شد. از طرفی این ویروس منجر به نوسانات شدید متغیرهای اقتصادی جهانی مانند بهای نفت و طلا، نقره، مس و ... شده که در نهایت سبب تلاطم در اقتصاد جهانی شده است. قیمت جهانی نفت از ۵۳ دلار به حدود ۲۰ دلار سقوط کرده است، قیمت جهانی طلا نیز دچار نوسانات منفی و مثبت سنگینی شد و قیمت های جهانی نقره، مس و ... با کاهش شدیدی در طی زمان گسترش اولیه ویروس کرونا مواجه شدند. اما در نهایت

به جایگاه قبل از شیوع بازگشته است، در مجموع نوسانات این فلز بر بورس سهام ۲۳ کشور اثرگذار بوده است. کاهش قیمت جهانی نقره بر بورس سهام ۲۰ کشور که عمدتاً تولیدکننده این فلز هستند تاثیرگذار بوده است. در مجموع نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی منجر به تاثیرگذاری بر درآمدهای شرکت های پذیرفته شده در بازارهای بورس و در نهایت تغییر ارزش شاخص های بورس سهام خواهد شد. ماهیت پویای بازارهای مالی می تواند به عنوان یک شبکه پیچیده ترسیم شود. تکنیک های شبکه برای توصیف معماری جهانی جریان مالی، تجزیه و تحلیل بحران های مالی و بررسی پویایی های بازار بین بانکی و همچنین سهام مورد استفاده قرار گرفته است. (اسماعیل پورمقدم و همکاران، ۱۳۹۷) بحران ناشی از ویروس کرونا یک بحران پیچیده است، بنابراین رویکرد سیستم های پیچیده برای درک آن ضروری به نظر می رسد. (واگنر، ۲۰۲۰) امروزه استفاده از تکنیک سیستم های پیچیده برای تجزیه و تحلیل امور مالی در مطالعات مختلف حائز اهمیت می باشد، همچنین دو ابزار کلی سیستم های پیچیده شامل قوانین قدرت و شبکه های پیچیده برای درک بی ثباتی

پس از ریزش های سنگین، اکثر بازارهای مالی و متغیرهای کلان اقتصادی به ثبات و تعادل نسبی رسیدند و تا حدودی از شدت هیجانات اولیه بر این بازارها کاسته شد. ویروس کرونا بر بازار بورس سهام ۲۸ کشور به طور مستقیم تاثیر منفی گذاشته است، بیشترین تاثیر را بر روی قیمت جهانی نفت و بورس سهام آمریکا داشته است، اما تقریباً این ویروس به طور غیرمستقیم بر تمامی بازارهای بورس سهام تاثیرگذار بوده است، این ویروس با ۴ متغیر نفت، طلا، نقره و مس دارای ارتباط بسیار قوی می باشد و منجر به ایجاد شوک های قوی در این متغیرها شده است، اما هرکدام از این متغیرها به نحوی سبب سقوط بازارهای بورس شده اند. قیمت جهانی نفت بر بورس سهام ۴۱ کشور تاثیرگذار بوده است و کشورهای صادرکننده نفت بیشترین زیان اقتصادی را از سقوط بهای آن دیده اند. قیمت جهانی مس بر بورس سهام ۲۵ کشور با توجه به اثرگذاری مستقیم در صنایعی مانند فولاد و فلزات تاثیر منفی داشته است. قیمت جهانی طلا در ابتدای شیوع ویروس، کاهش شدیدی داشته و به فاصله چند روز بعد

های مالی بازارهای مورد مطالعه مهم و ضروری می باشند. دو ایده کلی توسط پژوهشگران این حوزه در سال های اخیر گسترش یافته است: نخست اینکه رویدادهای افراطی مانند بحران های مالی در اقتصاد مکرر هستند (این امر را می توان با قوانین قدرت مورد مطالعه قرار داد) و دوم اینکه چندین سیستم، مستقل از

**این ویروس به طور مستقیم یا غیرمستقیم بر تمامی بازارهای بورس کشورها تاثیرگذار بوده است، به طور مستقیم با افزایش تعداد مبتلایان به این بیماری در هر کشور موجب ترس سرمایه گذاران و ریزش بازارهای بورس سهام آن کشور شده است و به طور غیرمستقیم با تاثیرگذاری بر متغیرهای اقتصادی، بر بازارهای بورس سهام کشورهای مختلف تاثیرگذار بوده است.**

مالی بودن آنها، اقتصاد کلان یا اقتصاد خرد، در معرض شوک دسته جمعی قرار دارند. (پریرا و همکاران، ۲۰۲۰) پیچیدگی امکان تجزیه و تحلیل بازارهای مالی را ممکن می سازد، زمانی که بازارهای مالی به یک آستانه معین می رسند تغییر می کنند، یعنی نقطه ای که شوک ها می توانند مسیر سیستم را تغییر دهند. (سورتنه، ۲۰۱۷) اتصال سیستم های مختلف به یکدیگر مانند محیط زیست، بهداشت عمومی، صنایع و سیستم های مالی منجر به افزایش ریسک سیستماتیک خواهد شد و به کمک شبکه پیچیده تا حدودی نتایج اتصال این سیستم ها و شبکه ها به یکدیگر قابل رویت خواهد بود.

### تاثیر ویروس کرونا بر بورس ایران

تعداد اندکی از بازارهای بورس سهام مانند بازار بورس کشور ایران در کوتاه مدت به طور غیرمستقیم (تاثیرپذیری از کاهش قیمت نفت) متاثر از این ویروس شده اند اما به دلایل متفاوت اقتصادی و سیاسی اثرگذاری این ویروس بر بازار بورس این کشورها به اندازه مابقی نبوده است.

این ویروس کوچک هر چند بلافاصله پس از ورودش به آمریکا، بورس وال استریت را تحت تاثیر قرار داد و بدترین عملکرد از زمان بحران مالی سال ۲۰۰۸ را برای سهامداران این بورس به ثبت رساند، اما اثرگذاری آن بر بورس تهران زمان برد؛ شاید علت آن نقدینگی بالایی باشد که در بازار سهام کشور ایران وجود داشته و دارد. اما دلیل تاثیرپذیری دیرنگام بازار سهام ایران از ویروس کرونا هر چه بود، سرانجام بورس تهران هم از این اتفاق تاثیر پذیرفت و در روزهای پایانی اسفند ماه در کنار عواملی همچون تصمیمات آئی متولیان بازار سهام در کاهش دامنه نوسان سهام و لغو آن، تغییر حجم مبنای، شایعه تغییر رئیس سازمان بورس، سقوط چشمگیر قیمت جهانی نفت و نیز موعد تسویه اعتباری کارگزاری ها، کرونا هم سرانجام بر بازار سرمایه تاثیر گذاشت و باعث افت شاخص بورس و تشکیل صف های فروش در تالار شیشه ای شد.

البته تاثیرگذاری همچنان ناشی از احتمال و شایعه قرنطینه شهرها به دلیل مبارزه با ویروس کرونا بر بازار سهام بیشتر از تاثیرگذاری بنیادین این ویروس بر اقتصاد و بازار سهام بود. این در حالی است

که بررسی تاثیر ویروس کرونا بر اقتصاد و در پی آن بازار سهام نشان می دهد نخستین تاثیر قابل بیان این ویروس بر اقتصاد ایران، بسته شدن مرزها و کاهش مبادلات مرزی است که از این جهت اقتصاد کشور و در پی آن بازار سهام آسیب می بیند. از سوی دیگر تاثیرگذاری ویروس کرونا بر بازار جهانی نفت و همچنین صنعت حمل و نقل و توقف تحرک در بین کشورها، هم به کاهش مصرف سوخت منجر می شود و هم این که صنعت حمل و نقل را زمین گیر می کند. ضمن این که کاهش حمل و نقل بین المللی نیز با کاهش مبادلات اقتصادی و جایجایی ارز و در پی آن آسیب دیدن اقتصاد و نیز بازار سهام همراه است.

علاوه بر این ترس از کرونایی شدن نیروی انسانی نیز موجب شده تا ساعات کاری شرکت های مختلف کاهش یابد که این اتفاق نیز با کاهش تولید و افزایش هزینه های بنگاه ها همراه است. ضمن این که هزینه های درمان بیشتر برای شرکت های بیمه ای فعال در حوزه بخش سلامت به ویژه بیمه تکمیلی را هم نباید در این رابطه از قلم انداخت. البته بحران کرونا به این صنایع خاتمه پیدا نمی کند و معضلی به نام برگزاری مجامع شرکت های بورسی و فرابورسی را هم باید به مضرات این ویروس اضافه کرد. این در شرایطی است که برخی معتقدند شاید به لطف توفیق اجباری ویروس کرونا بتوانیم به برگزاری مجامع الکترونیک فکر کرده و آن را محقق کنیم.

### نتیجه گیری

بحران های مالی می توانند رخدادهای پیچیده ای باشند، به نحوی که هرگونه شوک می تواند عواقب سنگینی را به دنبال داشته باشد. بحران ناشی از ویروس کرونا تجزیه و تحلیل ریسک را به سطح دیگری افزایش داده است که مستلزم نظارت بر چندین موضوع فراتر از موضوعات اقتصادی یا مالی است. گسترش و پخش اطلاعات درباره بیماری ها و ویروس ها در بازارهای مالی به خصوص بازارهای سهام سریع تر از گذشته بوده که انتشار این اطلاعات علاوه بر جنبه های تاثیرگذار اقتصادی، رویکرد مالی رفتاری متفاوتی از سرمایه گذاران نمایان ساخته است، بازارهای سهام امروزی صرفا با اعداد و ارقام و محاسبات مالی به پیش نمی روند و گاهی تحت تاثیر برآیند احساسات فعالانش قرار می گیرند، به نحوی که ترس ایجاد شده در سرمایه گذاران فارغ از مسائل اقتصادی پس از شیوع ویروس منجر به تاثیرگذاری یا تاثیرپذیری دو برابری بازارهای بورس کشورهای مختلف بر یکدیگر نسبت به دوران قبل از شیوع ویروس شده است. سقوط بازارهای سهام بازتاب اولیه ای از آسیب احتمالی مورد انتظار بر آینده اقتصاد جهان بوده است. شیوع بیماری موجب کاهش ارزش بازارهای بورس در کوتاه مدت بوده است اما در نهایت، همه بازارهای سهام در طولانی مدت بهبود می یابند و به ارزش واقعی خود نزدیک خواهند شد.



## منابع



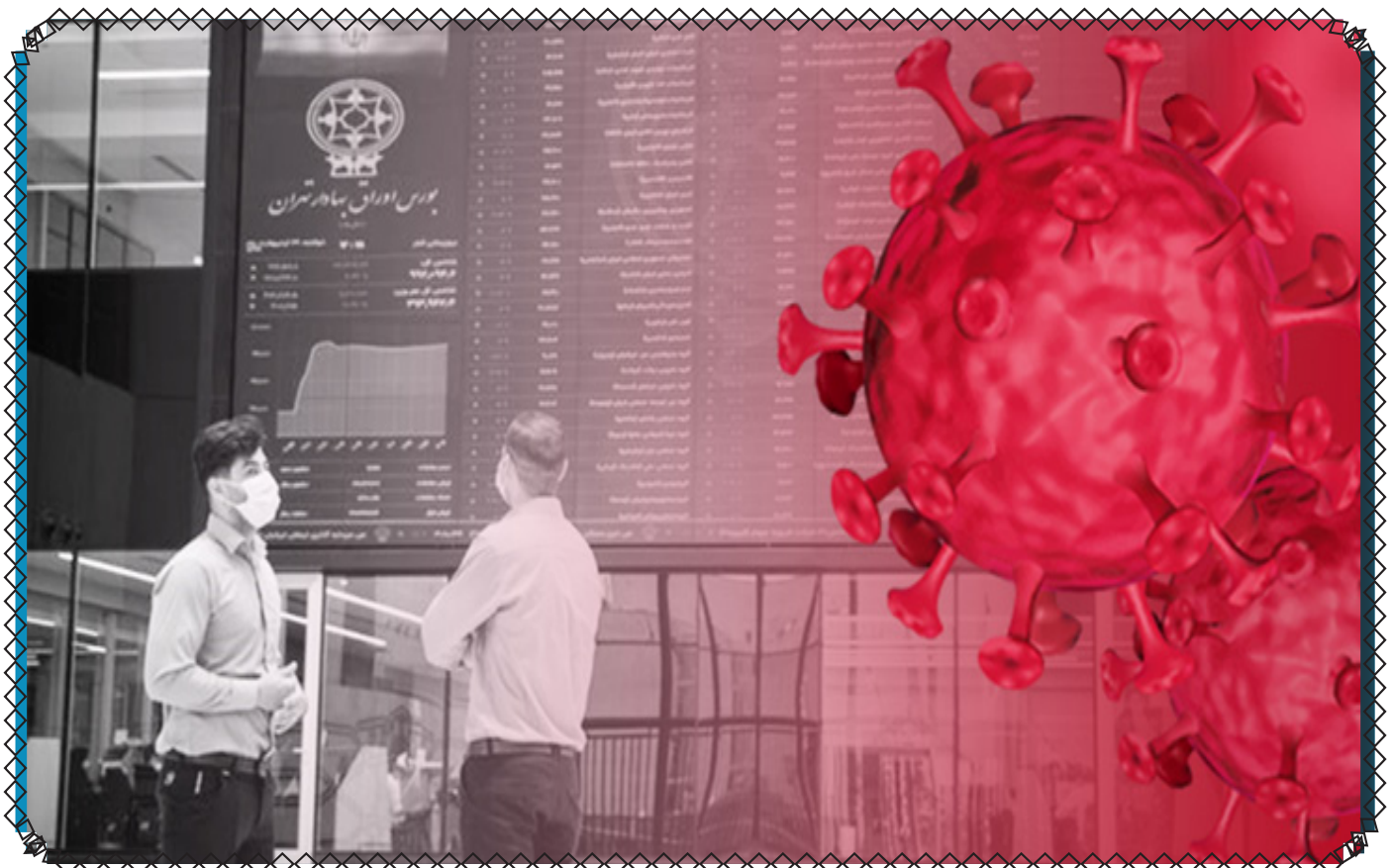
- صانعی فر، متین؛ سعیدی، پرویز؛ عباسی، ابراهیم و دیده خانی، حسین (۱۳۹۹)، "شبکه پیچیده تاثیر ویروس کرونا بر متغیرهای کلان اقتصادی و سقوط بازارهای بورس سهام"، فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار، شماره ۴۵.

- صانعی فر، متین و سعیدی، پرویز (۱۳۹۹)، "مقایسه شبکه های پیچیده بازارهای بورس سهام و متغیرهای اقتصادی در دوران قبل و بعد از شیوع ویروس کرونا"، فصلنامه تحقیقات مدل سازی، شماره ۴۰، ص ۱۵۸ - ۱۲۳.

- اسماعیل پورمقدم، هادی؛ محمدی، تیمور؛ فقهی کاشانی، محمد و شاکری، عباس (۱۳۹۷). "ارائه شاخص جدید برای انعکاس رفتار بازار سهام با استفاده از رویکرد تحلیل شبکه های پیچیده". فصلنامه اقتصاد مالی، شماره ۴۶، ۲۵ - ۳۹.



Helbing, D. (2013). Globally networked risks, and how to respond. Nature 497 (7447), 51. Pereira, E., Ferreira, P., & De Borges Pereira, H. B. (2020). COVID-19: A Complexity Perspective. Global Market's Diagnosis on Coronavirus: A Tug of War between Hope and Fear. Selmi, R., & Bouoiyour, J. (2020).



## Mental Accounting The little accountant of your brain

## حسابداری ذهنی

### حسابدار کوچک مغز تو

نویسندگان/ مترجمان :

بیبا مرادی خواه و نگار بناها

دانشجویان کارشناسی حسابداری دانشگاه شهید بهشتی

#### The article abstract:

Mental accounting is how people interpret financial information to make decisions .based on analysing in mind

Mental accounting is based on three key ideas: coding, classification, and evaluation. In tax refunds, bonuses and investments It becomes more visible Mechanisms that affect mental accounting can include utility, value, transaction, credit cards and cash payments and advance purchases . Mental accounting is especially useful for marketers and public . policy

One of the important things about mental accounting is that the options available to us affect our understanding of financial matters. The most important way to avoid mental accounting mistakes is to .have a plan to manage your budget and expenses

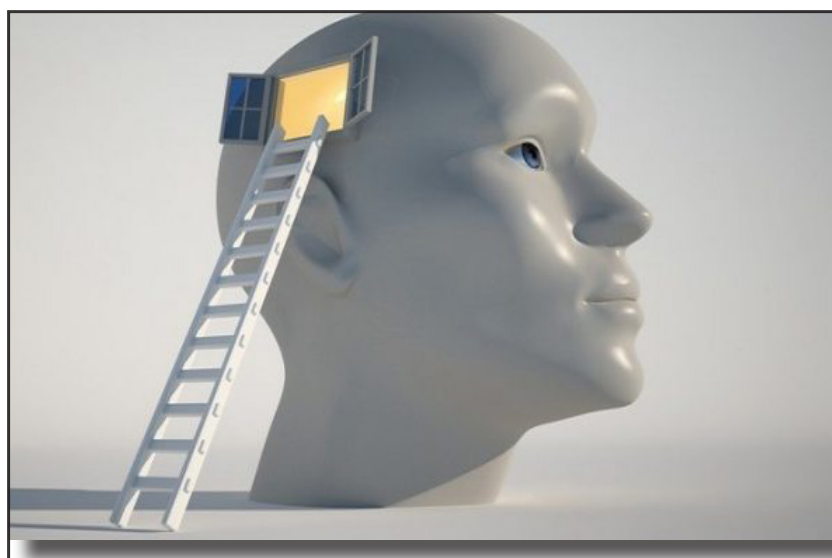
#### چکیده مقاله :

حسابداری ذهنی چگونگی تفسیر افراد از اطلاعات مالی برای اتخاذ تصمیم براساس تجزیه و تحلیل در ذهن است.

حسابداری ذهنی مبتنی بر سه تفکر کلیدی شامل کدگذاری، طبقه بندی، ارزشیابی است. در بازپرداخت مالیات، جوایز و سرمایه گذاری بیشتر نمایان می شود.

مکانیسم هایی که در حسابداری ذهنی تاثیر می گذارد می تواند شامل سودمندی، ارزش، معامله، کارت های اعتباری و پرداخت نقدی و پیش خریدها شود. حسابداری ذهنی به ویژه برای بازاریان و سیاست های عمومی کاربرد دارد و بسیار مفید است.

یکی از موارد مهم در حسابداری ذهنی این است که گزینه های در دسترس ما بر درک ما از موضوعات مالی تاثیر می گذارد. مهم ترین راه برای جلوگیری از اشتباهات حسابداری ذهنی داشتن برنامه ای برای مدیریت بودجه و مخارج است.





**Beginning:** The mental accounting concept was introduced by Richard Thaler, currently a professor of economics at the University of Chicago Booth School of Business, in a paper titled "Mental Accounting Matters," in 1999. Mental accounting is a concept in the field of behavioral economics. In simple terms, the concept states that individuals classify money differently based on subjective criteria, and it often leads people to make irrational spending and financially counterproductive investment decisions. Mental accounting refers to the different values a person places on the same amount of money, based on subjective criteria, often with detrimental results. Mental accounting theory has been studied for decades.

**What is mental accounting?** Mental accounting (or psychological accounting) attempts to describe the process whereby people code, classify and evaluate economic outcomes. Mental accounting deals with the budgeting and categorization of expenditures by people in their minds. Mental accounts are believed to act as a self-control strategy. People are presumed to make mental accounts as a way to manage and keep track of their spending and resources. People also are assumed to make mental accounts to facilitate savings for larger purposes (e.g., a home or college tuition). Understanding the flaws and inefficiencies of mental accounting is essential to making good decisions and reducing human error. In debunking the mental accounting theory, Thaler emphasized the concept of fungibility. The concept holds that all money is mutually exchangeable and that individuals should treat all money the same, regardless of the intended use or origin. Thaler observed that people often violated the fungibility concept when dealing with a windfall situation such as bonuses and tax refunds. It means that "gift money" that is not part of the individual's regular income is spent in extravagant expenses that they cannot justify.

**مقدمه:** مفهوم (حسابداری ذهنی) در سال ۱۹۹۹ توسط ریچارد تیلر، اقتصاددان و مدرس کنونی علوم اقتصادی در دانشگاه کسب و کار شیکاگو، در مقاله ای به اسم (حسابداری ذهنی اهمیت دارد) مطرح شد. حسابداری ذهنی، مفهومی در زمینه اقتصاد رفتاری می باشد که در بیانی ساده اظهار می کند اشخاص وجوه را به طرق مختلف و بر اساس ملاک های شخصی و ذهنی خود، شناسایی و دسته بندی می کنند. در اکثر موارد، حسابداری ذهنی اشخاص را به سمت تصمیم گیری های غیرعقلانی در باب مخارج و سرمایه گذاری های زیان بخش مالی سوق می دهد. حسابداری ذهنی مبنایی است که بر اساس آن افراد ارزش گذاری های متفاوتی را برای مقدار ثابتی از پول بر اساس ملاک های شخصی خود انجام می دهند. تئوری حسابداری ذهنی برای چندین دهه مورد مطالعه قرار گرفته است.

**حسابداری ذهنی چیست؟** حسابداری ذهنی (یا حسابداری روان شناختی) تلاش می کند تا فرآیندی را توصیف کند که در آن افراد پیامدهای اقتصادی را کدگذاری، دسته بندی و ارزیابی می کنند. حسابداری ذهنی با بودجه بندی و طبقه بندی هزینه ها در ذهن افراد سر و کار دارد. اعتقاد بر این است که حساب های ذهنی به عنوان یک استراتژی خودکنترلی عمل می کنند. حسابداری ذهنی بیان می کند که افراد حساب های ذهنی را به عنوان راهی برای مدیریت و پیگیری مخارج و منابع خود می سازند. همچنین افراد برای تسهیل پس انداز برای مقاصد بزرگ تر (مثلاً شهریه خانه یا دانشگاه) حساب های ذهنی می سازند.

درک ابرادات و ناکارآمدی های حسابداری ذهنی برای تصمیم گیری خوب و کاهش خطای انسانی ضروری است. در رد کردن نظریه حسابداری ذهنی، تالر بر مفهوم تغییرپذیری پول تاکید کرد. این مفهوم بر این باور است که همه پول ها به طور متقابل قابل مبادله هستند و افراد باید با صرف نظر از منشأ یا استفاده مورد نظر با همه پول ها یکسان رفتار کنند.

تالر مشاهده کرد که مردم اغلب هنگام برخورد با یک موقعیت با آورده مانند پاداش و بازپرداخت مالیات مفهوم تعویض پذیری را نقض می کنند؛ این بدان معناست که "پول هدیه" که بخشی از درآمد معمولی افراد نیست صرف هزینه های گزافی می شود که نمی توانند آن را توجیه کنند.





:The main roles of mental accounting theory

1-Coding: According to economic utilization theory, multiple results are combined into one aspect, but mental accounting states that individuals do not perform such calculations. According to the logic of mental accounting, how to combine the results is based on the following principles: 1) segregation of profits 2) integration of losses 3) integration of low losses with high profits and 4) separation of profits from high losses

2-Classification: Based on mental accounting, people have money to classify. In fact, a key point in the mental accounting process is that the input and output streams must first be identified and then assigned to the appropriate mental account, the accounts that people use are: expenses (for example, food) that are budgeted, wealth that is (calculated in some way (current account

3-Evaluation: The items that codify the results and aggregate the profits instead can be differentiated from now on, and also classify the account of events with the appropriate mindset to control behavior or achieve other goals. How this determines evaluation. In general, investors and lenders make assets better and better than debts. Why it happens: Mental accounting happens mostly because we perceive the value of objects relative to other reference points, rather than in absolute terms. When we are making decisions, the way our options are framed can also impact our perceptions of them

pain of paying: In mental accounting theory, that the way a person subjectively frames a transaction in their mind will determine the utility they receive or expect. Another mechanism that affects costs is related to the pain of paying or spending money from a mental account. Like the ratio of buying a dress to having \$ 500 in your current account; ۵۰ \$ The larger the deduction, the more painful it is to pay for the purchase. Another example is the use of a credit card relative to cash because payment is deferred to a different date and the cost is clearly remembered

Examples: Tax Refunds: If a taxpayer receives a refund, it means they overpaid their taxes in the previous tax year, and this represents an interest-free loan to the government. Most taxpayers look at tax refunds as a bonus or sort of windfall whose spending has no impact on their financial plan for the year. It is erroneous since tax refunds represent money that rightfully belongs to the taxpayer, tax refunds should be treated as a fungible commodity and a regular income regardless of its origin

Bonuses: a bonus is a payment to a person above and beyond their regular income. employees see bonuses in a different light other than mere ordinary income. As a result, many employees spend their bonuses on unnecessary expenses such as cars, vacations, fancy clothing, etc. Such spending behavior is against the concept of fungibility. Before spending bonuses on extravagant expenses, employees should compare the expenses with what that the money could alternatively be spent on – something that is more ..deserving of that money

۱) **کدگذاری:** بر اساس تئوری بهره‌گیری اقتصادی، نتایج چندگانه در یک جنبه ترکیب می‌شوند، ولی حسابداری ذهنی عنوان می‌کند که افراد چنین محاسباتی را انجام نمی‌دهند. بر اساس منطق حسابداری ذهنی اینکه افراد چگونه نتایج را ترکیب می‌کنند، مبتنی بر اصول زیر می‌باشد: ۱) تفکیک سودها ۲) یکپارچه کردن زیان‌ها ۳) یکپارچه کردن زیان‌های کم با سودهای زیاد و ۴) مجزا کردن سودهای کم از زیان‌های زیاد.

۲) **طبقه بندی:** بر اساس حسابداری ذهنی، افراد تمایل به طبقه بندی پول دارند. در واقع یک نقطه کلیدی در فرآیند حسابداری ذهنی این است که جریان‌های ورودی و خروجی ابتدا می‌بایست شناسایی و سپس به حساب‌های مناسب ذهنی، تخصیص یابند. حساب‌هایی که افراد استفاده می‌کنند عبارت‌اند از: مخارج (برای مثال خواروبار) که در بودجه طبقه بندی می‌شوند، ثروت که به وسیله نوع حساب (برای مثال حساب جاری) طبقه بندی می‌شود.

۳) **ارزشیابی:** همانطور که ذکر گردید افراد نتایج را کدگذاری می‌کنند و سودها را به جای اینکه با هم جمع کنند، از هم تفکیک می‌کنند و همچنین معاملات و وقایع را به حساب‌های ذهنی مناسب جهت کنترل رفتار یا دستیابی به اهداف دیگر، طبقه بندی می‌کنند. این اقدامات چگونگی ارزشیابی معاملات و وقایع را تحت تأثیر قرار می‌دهند. به طور کلی سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان، دارایی‌ها را بهتر و مطلوب‌تر از بدهی‌ها تصور می‌کنند.

**چرا این اتفاق می‌افتد؟** حسابداری ذهنی بیشتر به این دلیل اتفاق می‌افتد که ما ارزش اشیاء را نسبت به سایر نقاط مرجع درک می‌کنیم، نه به صورت مطلقشان. هنگامی که ما در حال تصمیم‌گیری هستیم، نحوه تنظیم گزینه‌های ما نیز می‌تواند بر درک ما از آن‌ها تأثیر بگذارد.

درد ناشی از پرداخت: در تئوری حسابداری ذهنی روشی که شخص به طور ذهنی یک معامله را در ذهن خود چارچوب بندی می‌کند مطلوبیت دریافت یا انتظار دریافت را تعیین می‌کند. یک مکانیسم دیگر که بر هزینه‌ها تأثیر می‌گذارد، درد ناشی از پرداخت یا خرج کردن پول از حساب ذهنی مرتبط با آن است؛ مثل نسبت خرید یک لباس ۵۰ دلاری به داشتن ۵۰۰ دلار در حساب جاری؛ هرچه این کسر بزرگ‌تر باشد پرداخت هزینه خرید درد بیشتری دارد. مثال دیگر استفاده از کارت اعتباری به نسبت پول نقد است زیرا پرداخت به تاریخی دیگر موکول شده و هزینه با وضوح کمتری به یاد آورده می‌شود.

**مثال‌ها: بازپرداخت مالیات:** اگر مالیات‌دهنده‌ای بازپرداخت دریافت کند، به این معنی است که مالیات خود را در سال مالیاتی قبلی بیش از حد پرداخت کرده است و این نشان‌دهنده وام بدون بهره به دولت است. اکثر مالیات‌دهندگان به بازپرداخت مالیات به عنوان یک پاداش یا نوعی پول بادآورده نگاه می‌کنند که هزینه‌های آن هیچ تأثیری بر برنامه مالی سال آن‌ها ندارد. این اشتباه است زیرا بازپرداخت مالیات نشان‌دهنده پولی است که حقیقتاً به مالیات‌دهندگان تعلق دارد و سازمان مالیاتی فقط مبلغی معادل مالیات پرداخت شده را بازگرداند. در عوض، بازپرداخت مالیات باید صرف نظر از منشأ آن به عنوان یک کالای قابل تعویض تلقی شود و باید مانند درآمد عادی با آن رفتار شود.

**پاداش و جوایز:** پاداش پرداختی است به یک فرد، بالاتر و فراتر از درآمد معمولی خود. کارمندان پاداش‌ها را در منظری متفاوت درآمد معمولی صرف می‌بینند. در نتیجه بسیاری از کارمندان پاداش خود را صرف هزینه‌های غیرضروری مانند اتومبیل، تعطیلات، لباس‌های شیک و غیره می‌کنند. چنین رویکردی برخلاف مفهوم تعویض‌پذیری پول است. قبل از صرف پاداش برای هزینه‌های گزاف، کارمندان باید هزینه‌ها را با چیزی که می‌توان برای آن پول خرج کرد مقایسه کنند یعنی چیزی که شایستگی بیشتری برای خرج کردن آن پول دارد.

**سرمایه گذاری:** سرمایه گذاران دارایی ها را برای سرمایه گذاری در پرتفوی های سوداگرانه و مطمئن انتخاب می کنند. سرمایه گذاران پرتفوی ایمن را از پرتفوی های سفته بازی جدا می کنند تا بازده منفی از پرتفوی دوم بر بازده مثبت سفته اولی تأثیر نگذارد. این بدان معنی است که پول اضافی وجود دارد که سرمایه گذاران می توانند از دست بدهند و آن ها راحت در سرمایه گذاری های نامطمئن و سوداگرانه سرمایه گذاری می کنند.

**چگونه حسابداری ذهنی می تواند مفید باشد؟**  
**بازاریابی:** حسابداری ذهنی به ویژه برای بازاریابان مفید است زیرا پیش‌بینی‌های مفیدی را برای نحوه واکنش مصرف‌کنندگان به روش‌های مختلف ارائه زیان و سود انجام می‌دهد. وقتی سودها تفکیک می شوند، زیان‌ها یکپارچه می شوند، بازاریابان ضرر خالص را جدا می کنند (اصل پوشش نقره ای) و سود خالص را یکپارچه می کنند، مردم به انگیزه‌ها و هزینه‌ها واکنش مثبت بیشتری نشان می دهند. **سیاست عمومی:** حسابداری ذهنی می تواند در اقتصاد عمومی و سیاست عمومی نیز مورد استفاده قرار گیرد. سیاست گذاران و اقتصاددانان عمومی بهتر است هنگام ایجاد سیستم های عمومی، تلاش برای درک و شناسایی شکست های بازار، توزیع مجدد ثروت یا منابع به روشی منصفانه، کاهش برجسته بودن هزینه های کاهش یافته، محدود کردن یا حذف مشکل Free-Rider، حسابداری ذهنی را در نظر بگیرند یا حتی فقط هنگام تحویل بسته های چند کالا یا خدمات به مالیات دهندگان.

به طور ذاتی، نحوه درک مردم (و در نتیجه مالیات دهندگان و رأی دهندگان) از تصمیمات و نتایج تحت تأثیر فرآیند حسابداری ذهنی آنها خواهد بود. اگر سیاست گذاران پیامدهای نحوه حسابداری ذهنی مردم تصمیمات خود را در نظر بگیرند، باید بتوانند خط مشی عمومی را تنظیم کرده و بسازند که منجر به تصمیم‌گیری بهتر برای سلامت، ثروت و خوشبختی شود.

**چگونه از آن اجتناب کنیم:** بهترین راه برای جلوگیری از اشتباهات حسابداری ذهنی این است که بودجه بندی داشته باشید و با دقت بیشتری مخارج خود را زیر نظر داشته باشید. داشتن برنامه ای برای نحوه برخورد با درآمدهای غیرمنتظره نیز می تواند به جلوگیری از ریختن این پول به موارد غیر ضروری کمک کند.

**سخن آخر:** ما تلاش کرده ایم تا بیان کنیم شناختن مغز انسان و عملکردش، به خصوص در مباحث مالی، می تواند کاملاً نتایج را عوض کند. ما می توانیم این موجود کوچکی که درون ذهنمان کار می کند را با راه هایی که در مقاله ذکر کرده ایم کمی کنترل کنیم. این دانش کاملاً بر تصمیمات مالی ما تأثیر می گذارد و از خرج کردن پول زیاد در راه های اشتباه جلوگیری می کند. دانش نحوه کارکرد حسابداری ذهنی منجر به تخصیص بهینه منابع، خرج کردن پول نقد به جای استفاده از کارت اعتباری با نگرانی کمتر، استفاده از بازپرداخت مالیات و پول های باد آورده برای مقاصد خیلی مهم، سرمایه گذاری در سهام سودده و ... می شود.

**منابع فارسی**  
اسماعیل جلیلی، آرزو مشیری، ابتکارات ذهنی در به کارگیری رویه های حسابداری  
میثم قاسمی، شکرالله خواجوی، حسابداری ذهنی رویکردی نوین در تصمیم گیری  
فریدون جلیلی، حسابگری ذهنی و ارزیابی متوازن  
بیژن عابدینی، بهمن بازگیر، عوامل موثر در حسابداری ذهنی

**Investment:** investors choose the assets to invest in speculative and safe portfolios. Investors disassociate safe portfolios from speculative portfolios so that negative returns from the latter do not affect positive returns from the former. It means that there is extra money that investors can afford to lose and they are comfortable investing in uncertain and speculative investments.

**how mental accounting can be useful? Marketing:** Mental accounting is useful for marketers, in particular, as it makes useful predictions for how consumers will respond to different ways of presenting losses and gains. People respond more positively to incentives and costs when gains are segregated, losses are integrated, marketers segregate net losses (the silver lining principle), and integrate net gains.

**Public policy:** Mental accounting can also be utilized in public economics and public policy. Policy-makers and public economists would do well to consider mental accounting when crafting public systems, trying to understand and identify market failures, redistribute wealth or resources in a fair way, reduce the saliency of sunk costs, limiting or eliminating the Free-rider problem, or even just when delivering bundles of multiple goods or services to taxpayers. Inherently, the way that people (and therefore taxpayer and voters) perceive decisions and outcomes will be influenced by their process of mental accounting. If policy-makers consider the implications of how people mentally book-keep their decisions, they should be able to frame and construct public policy that results in better decisions for health, wealth, and happiness.

**How to avoid it:** The best way to avoid mental accounting mistakes is to have a budget, and to watch your spending more closely. Having a plan for how to deal with unexpected income can also help to avoid blowing this money on unnecessary items.

**The last word:** We have tried to declare that recognizing one's brain and it's function, particularly in finance, is a real game changer. We can control this little creature that is working in our mind a little bit by the ways that are mentioned before; this knowledge can really affect our financial decisions and prevent us from spend a lot of money in horrible ways. The knowledge of how mental accounting works leads to effective allocating sources, spending cash instead of using credit cards with less worry, using tax refunds and windfalls for really important purposes, investing in profitable stocks and so on.

#### منابع انگلیسی:

1. Thaler, Richard, "Mental Accounting and Consumer Choice". Marketing Science.
2. Belsky, Gary. Why smart people make big money mistakes and how to correct them: lessons from the life-changing science of behavioral economics.
3. Henderson, Pamela W/ Peterson, Robert A "Mental accounting and categorization" Organizational Behavior and Human Decision Processes
4. Heath, Chip w/ Soll, Jack B. "Mental Budgeting and Consumer Decisions" Journal of Consumer Research.



# نکاتی که هر سرمایه‌گذار باید بداند

(برگرفته از کتاب پدر پولدار و پدر بی‌پول، اثر رابرت کیوساکی)

فاطمه قملاغی

دانشجوی کارشناسی حسابداری دانشگاه شهید بهشتی



## هوشمندی مالی از ۴ عامل حاصل می‌شود:

۱- **آشنایی با حسابداری:** این آگاهی را من باسوادی مالی می‌نامم. مهارتی ارزنده که برای برپا نمودن امپراتوری خود نیاز دارید. هرچه بیشتر پول داشته باشید، باید حساب و کتابش روشن‌تر باشد، وگرنه کاخ‌ها فرو می‌ریزند. حسابداری به بخش چپ مغز و جزئیات مربوط است. به یاری این مهارت، از توانمندی‌ها و کاستی‌های هر کسب وکار آگاه شوید.

۲- **روش‌های سرمایه‌گذاری:** من نامش را دانش واداشتن پول به پول درآوردن گذاشته‌ام و با بخش راست مغز یا بخش آفریننده آن پیوند دارد.

۳- **بازاریابی:** دانش شناخت عرضه و تقاضا. شناخت جنبه «فنی» بازار (آنچه بر اثر کارکرد احساسات شکل می‌گیرند، مانند فروش اسباب بازی‌ها در آغاز سال نو) دیگر عامل‌های کارا در بازار، جنبه «بنیادین» آن (چگونگی سرمایه‌گذاری به روش اقتصادی) است. آیا سرمایه‌گذاری در وضعیت کنونی بازار درست است یا نادرست؟

۴- **آگاهی از قوانین:** تصور کنید که یک سازمان و یک فرد از مهارت‌های فنی حسابداری و سرمایه‌گذاری در روند بازار آگاه هستند. یکی از قانون‌های مالیات و بهره‌برداری از امتیازهای داشتن شرکت آگاه و دیگری ناآگاه است. تفاوت حرکت و پیشرفت این دو همانند راه رفتن و پرواز کردن خواهد بود. در درازمدت، نتیجه بسیار متفاوت است.

## نکات کلیدی کتاب پدر پولدار و پدر بی‌پول

\* برای پول کار نکنید بگذارید پول برایتان کار کند.

\* «از عهده‌ی من بر نمی‌آید» مغز را از کار می‌اندازد و نشانه‌ی تنبلی مغزی و فکری است» و «چگونه می‌توانم از عهده‌ی آن برایم؟» مغز را به حرکت و جستجو وا می‌دارد. هرچه ذهن شما نیرومندتر شود، دارا تر می‌شوید.

## مقدمه

چیزهای زیادی برای یادگرفتن وجود دارد. یاد گرفتن اینکه چطور کار کنید که پول را به خدمت خودتان در بیاورید، یک درس مادام‌العمر است. بیشتر مردم چهار سال دانشگاه می‌روند و آموزششان تمام می‌شود و چیزی در این زمینه یاد نمی‌گیرند. آنها سرکار می‌روند، حقوقشان را می‌گیرند، بعد از کم و کسر کردن‌ها، حقوقشان را حساب می‌کنند. آن وقت تعجب می‌کنند که چرا مشکلات مالی دارند. آنها فکر می‌کنند پول بیشتر، مشکلات را حل می‌کند و متوجه نمی‌شوند که مشکلاتشان نداشتن اطلاعات مالی است. ما سعی کردیم به نکات کلیدی و مهمی از کتاب پدر پولدار و پدر بی‌پول اشاره کنیم. این کتاب نوشته «رابرت کیوساکی» است و نقطه‌ی شروعی برای همه کسانی است که می‌خواهند بر آینده مالی خود کنترل قاطعی داشته باشند. باید این را در نظر بگیریم برای هر شروعی، لازم است اطلاعاتمان را در آن حوزه بالا ببریم تا در آن زمینه نتیجه مطلوبی به دست بیاوریم.



## بابای بی پول میگه:

- خوب درس بخون تا در شرکت ارزشمندی استخدام شوی.
- دلیل اینکه ثروتمند نشدم شما بچه ها هستید.
- پول را باید محتاطانه و بی خطر هزینه کرد.
- خانه ما بزرگترین دارایی است.
- خوب درس بخوان تا به درجات تحصیلی عالی برسی.

## بابای پولدار میگه:

- خوب درس بخون تا شرکت ارزشمندی برای خریدن پیدا کنی!
- دلیل اینکه باید ثروتمند بشوم شما بچه ها هستید!
- مدیریت خطرکردن را بیاموزید!
- خانه بزرگترین بدهکاریست و هرکس بیشترین درامدش را درخانه سرمایه گذاری کرد، دچار دردسر می شود!
- برای ثروتمند شدن درس بخوان!

## پول گوشه‌ای از قدرت است، از آن قدرتمندتر آموزش مسائل

مالی است. پول می‌آید و می‌رود ولی اگر چگونگی کارکرد پول را بیاموزید و بر آن چیره می‌شوید.

نشانه‌هایی که به شما و فرزندانتان کمک می‌کند تا بر ثروت خود بیافزاید:

۱) ثروتمندان برای به دست آوردن پول کار نمی‌کنند.

۲) آموختن دانش مالی

۳) داشتن کسب و کار خود

۴) دانستن قوانین مالیاتی

۵) ثروتمندان پولشان را سرمایه‌گذاری می‌کنند.

۶) برای یادگیری کار می‌کنند نه برای سرمایه گذاری

## بپذیرید یا رها کنید. اگر نتوانید ذهن خود را تصمیم‌گیرنده بارآورید،

هیچ گاه پولساز نخواهید شد. فرصت‌هایی می‌آیند و می‌روند. اینکه بدانید کی و چگونه باید با شتاب تصمیم گرفت، مهارت مهمی است. **درس دادن از راه گفتگو و سخنرانی روشی است که در مدرسه‌ها یاد می‌دهند.** زندگی این گونه درس نمی‌دهد. زندگی سخن نمی‌گوید. شما را به این سو و آن سو می‌فشارد. با هر فشاری می‌گوید بیدار شو، چیزی هست که باید بیاموزی. اگر از آن دسته آدم‌هایی باشی که هر بار زندگی روی خشن خود را نشان دهد تسلیم می‌شوی، چنین آدم‌هایی حاشیه همواره امن را برمی‌گزینند، آهسته می‌آیند و آهسته می‌روند. پس‌انداز می‌کنند برای روز مبادایی که هرگز نخواهد آمد.

**بسیاری از مردم را می‌توان با یک بها خرید.** هرکدام از آنان بهایی دارند که برخاسته از میزان ترس و آزشان است. نخست، ترس از بی‌پول شدن آنان را به سخت کوشی برمی‌انگیزد و هنگامی که چک دستمزد خود را گرفتند، آزمندی یا آرزوها سر برمی‌دارد و به فکر چیزهای دلپذیری می‌افتند که پول می‌تواند بخرد. بدین گونه است که الگوی زندگی شکل می‌گیرد. الگوی از خواب برخاستن، پرداخت صورت حساب‌ها، به سرکار رفتن و هرروز این چرخه ادامه پیدا می‌کند. پس زندگی او را هدایت می‌کند. اگر به آنها پول بیشتری بدهید، به هزینه کردن می‌افزایند.

**دلیل اصلی رویارویی با مشکلات مالی، ترس و نادانی است نه اقتصاد، دولت، یا ثروتمندان.** ترس درونی و نادانی انسان را دردم اسیر می‌کند.

## به کار ادامه دهید تا هرچه زودتر از اندیشه نیاز به چک و دستمزد رها شوید.

من در شگفتم که چرا بسیاری از مردم، سخت بر پولشان توجه و تمرکز دارند ولی به پرورش خود نمی‌پردازند. انسان‌ها اگر انعطاف پذیر، با اندیشه باز و آگاه بار آیند، ثروتشان در نتیجه دگرگونی‌ها پیوسته رو به رشد خواهد بود. ولی اگر پول را حلال مشکلات خود بدانند، به گمانم راهی دشوار را در پیش گرفته‌اند. هوشمندان مشکلات را از پیش پا برمی‌دارند و پول می‌سازند. پول بدون هوشمندی مالی به زودی از کف می‌رود. بسیاری از مردم در زندگی خود این نکته مهم را نمی‌فهمند که مقدار پول به دست آمده اهمیت ندارد، مقداری که می‌ماند مهم است. بنابراین هنگامی که از من می‌پرسند چگونه می‌توان با شتاب ثروتمند شد، از پاسخم سرخورده می‌شوند. به آنان می‌گویم: بابای دارایم در کودکی به من گفت اگر می‌خواهی ثروتمند شوی، باید دانش مالی بیاندوزی!

این نکات مهم را به خاطر داریم: ثروتمندان دارایی می‌خرند، نادان‌ها هزینه به بار می‌آورند، طبقه میانی جامعه بدهی‌هایی می‌خرند که گمان می‌کنند «دارایی» است.

**گرفتاری‌های مالی، اغلب پیامد کار کردن برای دیگران در سراسر زندگی است.** بسیاری از مردم در پایان روز کاری، چیزی از خود ندارند. برای اینکه در زمینه مالی بی‌نیاز شوید باید برای خود نیز کسب و کاری به‌وجود آورید. دارا بودن کسب و کار ستون دارایی‌ها را در برابر ستون درآمدها به گردش درمی‌آورد.

## قدم اول سرمایه‌گذاری، شناخت تفاوت دارایی از بدهی و خرید دارایی است.

ثروتمندان چشم به ستون دارایی‌ها دارند، درحالی‌که دیگران به انتظار صورت‌حساب درآمد نشستند! کاری که بسیاری می‌کنند، همین است که بی‌خیال از خانه بیرون می‌روند و با کارت‌های اعتباری به خرید خودرو یا دیگر کالاهای تجملی دست می‌زنند. ممکن است که تنها حوصله‌شان از یک وسیله به سرآمده و خواستار اسباب بازی تازه‌ای باشند. کسانی که با کارت‌های اعتباری و وام بانکی اقلام تفریحی و تجملی می‌خرند، اغلب ناچار می‌شوند تا در زیر فشار مالی، آنها را با بهای اندک بفروشند.

اندیشه‌های رایجین هودی (گرفتار از ثروتمندان و بخشیدن به نادارها) مایه بیچارگی طبقه میانی جامعه و تنگدستان شده است. واقعیت این است که ثروتمندان به درستی مالیات نمی‌دهند و طبقه میانی (به ویژه درس‌خوانده‌ها) پرداخت مالیات را برعهده دارند.

بابای دارا پیوسته خاطر نشان می‌کرد که بدون قدرت، به گوشه‌ای رانده خواهی شد. به من اندرز می‌داد که ترسناک‌ترین فرد را بشناسم. او نه رئیس یا سرپرست، بلکه مأمور مالیات است. اینان چنانچه فرصت بیابند، هرچه بیشتر مالیات می‌گیرند. بابای بسیار درس خوانده‌ام همواره مرا تشویق می‌کرد تا در شرکتی بزرگ کار مطمئنی دست و پا کنم از مزایای پیشرفت در پلکان قدرت شرکت‌ها سخن می‌گفت. او نمی‌دانست که با تسلیم شدن در برابر یک چک حقوق ماهانه، انسان به گاوی شیرده و سر به زیر تبدیل می‌گردد.

## بسیاری از مردم تنها يك راه را برای ثروتمندی می‌دانند:

سخت کار کردن / پس انداز / وام گرفتن. چرا باید هوشمندی مالی را افزایش دهید؟ زیرا می‌خواهید کسی شوید که سرنوشت خود را می‌آفریند. با هر چه رخ دهد روبه‌رو می‌شوید و آن را بهتر می‌کنید. گروه کوچکی می‌دانند که شانس آفریدنی است، همان‌گونه که پول آفریدنی است. چنانچه بخواهید خوشبخت شوید و پول بیافرینید، به جای اینکه به سخت‌کوشی بپردازید به هوشمندی مالی نیاز دارید. اگر از آن دسته مردم هستید که در انتظار فراهم آمدن "فرصت مناسب" می‌نشینند، باید زمان زیادی انتظار بکشید. مانند این است که منتظر شوید تا همه چراغ‌های راهنمایی در سراسر مسیر کیلومتری شما سبز شوند، آنگاه آغاز به حرکت نمایید.

تنها دارایی نیرومندی که داریم مغزمان است. اگر آن را به درستی پرورش دهیم، می‌تواند دنیایی از ثروت را که يك آن به نظر می‌رسد بیافریند از سوی دیگر مغزی که پرورش نیابد، می‌تواند آنچنان تنگدستی فراهم آورد که تا چند نسل در خانواده ادامه یابد.

## ما دو گونه سرمایه‌گذاری داریم:

۱) گروه نخست که عمومیت بیشتری دارند، آنانی هستند که يك بسته سرمایه‌گذاری را می‌خرند. از آغاز تا خرده‌فروشی، هرفعالیت، همچون شرکت دادوستد املاک و مستغلات، کارگزاری بورس، یا برنامه ریزی مالی، می‌تواند صندوق سرمایه‌گذاری مشترک یا سهام و اوراق بهادار را هم در برگرد. راه ساده، تمیز و آسان در سرمایه‌گذاری است. نمونه کسی است که خواهان خرید يك رایانه است. به فروشگاه می‌رود و دستگاه را کامل خریده از قفسه فروشگاه برمی‌دارد.

۲) گروه دوم آنانی هستند که سرمایه‌گذاری می‌آفرینند. اینان بخش‌های يك سرمایه‌گذاری را روی هم سوار می‌کنند. همانند کسی که قطعات يك رایانه را جداگانه خریداری می‌کند و دستگاه را می‌سازد. مانند موردی است که دستگاهی را همخوان با نیاز و خواست خود بسازیم. من سوارکردن قطعات رایانه را نمی‌دانم، ولی می‌دانم که چگونه بخش‌های يك فرصت را به گرد هم آورم یا کسانی را می‌شناسم که می‌توانند چنین کنند.

اگر می‌خواهید که از گروه دوم سرمایه‌گذاران باشید، به فراگیری سه مهارت بنیادین نیاز دارید. این مهارت‌ها را افزون بر آنچه در زمینه رسیدن به هوشمندی مالی آوردیم باید فرا گرفت:

۱. چگونه فرصت‌هایی را شناسایی کنیم که دیگران ندیده‌اند؟ شما می‌توانید چیزی را با مغز خود ببینید که دیگران با چشم نمی‌بینند.
۲. چگونه پول تأمین کنیم؟ بسیاری از مردم تنها راه را بانک می‌شناسند. سرمایه گروه دوم از سرمایه‌گذاران که مورد نظر ما هستند باید راه‌های ویژه‌ای برای تأمین سرمایه بیابند.
۳. چگونه افراد هوشمند را سازمان دهیم؟ هوشمندان کسانی هستند که با افراد هوشمندتر از خود کار می‌کنند، یا آنان را به استخدام درمی‌آورند. هنگامی که نیاز به رایزنی دارید، هوشمندانه به گزینش مشاور بپردازید. البته همکاری خطر دارد. به جای ترس و گریز از خطر، مدیریت کردن آن را بیاموزید.
۴. چیزهای فراوانی هست که یاد بگیرید. پاداش یادگیری بسیار هنگفت است. اگر نمی‌خواهید که مهارت‌های لازم را بیاموزید، سرمایه‌گذاری از نوع نخست توصیه می‌شود.

## مهم‌ترین مهارت‌های مدیریتی برای پیروزی در مسیر سرمایه‌گذاری را می‌توان چنین بیان داشت:

- ۱) مدیریت نقدینگی
  - ۲) مدیریت نظام‌ها (از جمله خود و زمانی که با خانواده می‌گذرانیم)
  - ۳) مدیریت انسان‌ها
- انسان‌ها ممکن است که به رغم درس خواندن و آگاه شدن از زمینه امور مالی، همچنان بر سر راه رسیدن به استقلال مالی با موانعی روبه‌رو شوند. به پنج دلیل عمده ستون‌های مدیریتی برخی از آنان که اطلاعات مالی هم دارند، اغلب خالی می‌ماند. دلایل پنج‌گانه عبارتند از:
- ۱) ترس
  - ۲) بدبینی
  - ۳) تنبلی
  - ۴) عادت‌های نادرست
  - ۵) تکبر

به باور من هر انسانی در درون خود از يك نبوغ مالی برخوردار است. مشکل اینجا است که بلوغ مالی خوابیده و نیاز به بیدار شدن دارد.



خوابیدن آن پیامد تحمل آن اندیشه فرهنگی است که پول را سرچشمه همه بدی‌ها می‌داند. در این فرهنگ انسان تشویق می‌شود تا خوب درس بخواند، شغل درازمدتی بگیرد و برای پول درآوردن کار کند. به ما یاد می‌دهند که چگونه پول را هم به کارکردن و خدمت خود واداریم.

۱. اگر باز هم بیشتر می‌خواهید، پاره ای از بایدها را برایتان می‌آورم:
۲. آنچه را اکنون انجام می‌دهید، کنار بگذارید. به سخنی دیگر، کارتان را متوقف کنید و ارزیابی نمایید که چه فعالیت‌هایی نتیجه بخش و کدام‌ها بی نتیجه بوده‌اند.
۳. به دنبال اندیشه‌های نو باشید.
۴. کسی را بیابید که راهی را که شما می‌خواهید بروید، پیش‌تر رفته باشد. او را به ناهار مهمان کنید. از وی راهنمایی‌های بکر بخواهید و چم و خم انجام آن فعالیت را جویا شوید.

۵. در کلاس‌های مربوطه شرکت نموده و نوارهای آموزشی بخرید.
۶. پیشنهادهایی فراوان بدهید. هنگامی که در پی خرید ملک هستم، به موارد زیادی سر می‌زنم و پیشنهاد می‌دهم. اگر شما از پیشنهاد درست آگاهی ندارید، مانند من هستید. پیشنهاد را بنگاه و کارگزار می‌دهد. کار اندکی برای من می‌ماند.
۷. در هر ناحیه ماهانه ۱۰ دقیقه رانندگی و یا پیاده روی کنید. من بسیاری از موارد خوب را هنگام پیاده روی پیدا کرده‌ام.
۸. اصول شناسایی ارزش در همه موارد یکسان است. (خرید مستغلات، سهام، شرکتی تازه، خانه‌ای تازه، همسر، حتی پودر رختشویی) فرایند همواره یکسان است، باید بدانید چه می‌خواهید و در پی آن بگردید.
۹. به دنبال موارد مناسب باشید.
۱۰. سود را باید هنگام خرید برد نه هنگام فروش.
۱۱. از تاریخ درس بیاموزید. آنانی که به راه می‌افتند، از ایستاده‌های گذرند.
۱۲. این‌ها پاره‌ای از کارهایی است که من در پی یافتن فرصت‌ها کرده‌ام و می‌کنم. همان‌گونه که فعل انجام دادن را بارها و بارها در این مطلب آورده‌ام، به اقدام و عمل کردن باور دارم. باید پیش از انتظار پاداش مالی اقدام کنید.

**پس هم‌اکنون دست‌به‌کار شوید.**

#### منبع

کتاب پدر پولدار و پدر بی پول، اثر رابرت کیوساکی





# بی اخلاقی در حسابداری

معصومه عبدالمهی

دانشجوی کارشناسی حسابداری دانشگاه شهید بهشتی

این مقاله برای جناب آقای جعفر عصری، دانشجوی دکتری حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری است که با عنوان درخت بد اخلاقی حسابداری مورخ بهار ۱۳۹۷ در شماره ۲۵ نشریه مطالعات حسابداری و حسابرسی به چاپ رسیده است. در این شماره خلاصه ای از آن مقاله با عنوان بی اخلاقی در حسابداری تهیه شده است.

## چکیده

همه انسان ها در زندگی خود با معضلات اخلاقی روبرو می شوند. مدیران، حسابداران و حسابرسان نیز هیچ تفاوتی با سایر انسان ها ندارند. آن ها در حرفه خود با موقعیت های متعددی روبرو می شوند. موقعیت هایی که وسوسه می شوند تا عمل غیراخلاقی انجام دهند. در این مقاله با الهام از درخت سمی "مانچینیل" که در جزایر کاراییب می روید. الگویی ارائه می شود که با استفاده از رویکرد استقرایی در فرآیند نظریه پردازی، ۵ پیامد عمده ناشی از رفتارهای غیراخلاقی در حسابداری پیش بینی و همچنین با بکارگیری رویکرد قیاسی، ۵ فرضیه به عنوان ریشه اصلی این پدیده معرفی می گردد. مَثَل پدیده بد اخلاقی، مَثَل شریان های فاضلاب هایی است که پیوسته وارد دریاچه ای می شود و ماهیان آن دریاچه که حیات و ماماتشان وابسته به آب است. به مَثابه آدمیان یک شهر می باشند. با انباشته شدن جریان اسفناک گندآب ها به درون دریاچه، به تدریج شاهد مرگ گروهی و نابودی دسته جمعی ماهیان خواهیم بود. بنابراین برای برطرف نمودن مشکلات و معضلات اخلاقی، یافتن ریشه و علت وجودی آنها، اولین و موثرترین اقدام در جهت خنثی نمودن اثرات آن است. چرا که به قول معروف "آب را از سرچشمه باید بست".

## بدنه

در اینجا منظور از مفهوم "بد اخلاقی حسابداری" عبارت است از تهیه و تنظیم اطلاعات مالی نادرست توسط حسابداران، تحریف صورت های مالی توسط مدیران و تصدیق مغرضانه آن توسط حسابرسان برای دستیابی به اهداف نامشروع می باشد.

بر این اساس، این مقاله به دنبال پاسخ به دو سوال اساسی به شرح زیر می باشد:

۱. چه چیزی باعث پدیدار شدن بد اخلاقی در حسابداری شده است؟
۲. بد اخلاقی حسابداری چه پیامدهایی را به همراه داشته است؟

از آنجا که شناسایی و معرفی معلول، معمولا درک مفاهیم علت را برای مخاطب تسهیل می کند، ابتدا معلول یعنی پاسخ سوال دوم تشریح می گردد و سپس به علت ها پرداخته می شود.

## پیامد بی اعتمادی

اعتماد جامعه از جمله مهم ترین مولفه های حیاتی تمدن امروزی است و آن یعنی اطمینان افراد به گروه خاصی از افراد دیگر، یا اطمینان به محصولات تولیدی آنان. این اعتماد تا زمانی می تواند پایدار بماند که حقوق و منافع افراد جامعه به طور منصفانه حفظ گردد و زمانی خدشه دار می شود که فرد یا گروهی از افراد، به صورتی ناعادلانه و متقلبانه، منافع شخصی خود را بر منافع سایر افراد جامعه ترجیح دهند که این عمل صریحا باعث بی اعتمادی می شود.

در سال های اخیر مدیران، حسابداران و حسابرسان شرکت های بزرگی نظیر انرون، تایکو، رایت آید، وردکام، گریس، سن دانت، سان بیم، لیونت آرتور اندرسن برای گزارش سود بیشتر و فریب سرمایه گذاران، متوسل به تقلب های حسابداری و حسابرسی شده اند. در این شرکت ها اخلاق به خاطر سود قربانی شده است و تخلف حسابداران و حسابرسان منجر به ایجاد بحران و عدم اعتماد جامعه به خدمات حسابداری و حسابرسی شده است.

## نادیده گرفته شدن حقوق دولت

دولت به عنوان یکی از ذینفعان واحد تجاری، نسبت به منافع شرکت ها دارای حق و حقوقی است. واحدهای اقتصادی طبق قانون موظفند بخشی از درآمدهای سالانه خود را به دولت انتقال دهند. چرا که دولت زمینه امنیت را برای تجارت فراهم نموده است. به عبارتی، در غیاب ارکان و ارگان های دولتی، تجارت امن و منظم میسر نخواهد بود. گزارشگری مالیاتی غیراخلاقی قاعدتا حقوق بسیاری از ذینفعان از جمله دولت را نادیده خواهد گرفت.

ساختار گذشته مالیاتی در ایران به گونه ای شکل گرفته که درآمدهای مالیاتی سهم ناچیزی از کل درآمدهای دولت را تشکیل می دهد بر اثر نارسایی های موجود، به ویژه اعلام غیر واقعی درآمدها از سوی مودیان مالیاتی و به تبع آن فرار مالیاتی، همه ساله شاهد عدم تحقق عدالت اجتماعی و اهداف پیش بینی شده دولت هستیم. دولت و به تبع آن تمامی افراد جامعه متضرر خواهند شد.

## پیامد دعاوی حقوقی

در مواردی که شرکت‌ها، پاداش مدیران خود را بر اساس سود خالص شرکت تعیین می‌کنند، بر این اساس "فرضیه طرح پاداش تئوری اثباتی حسابداری" پیش‌بینی می‌شود که در این وضعیت، مدیران برای افزایش میزان پاداش و دستمزد خود از روش‌های حسابداری خاصی استفاده خواهند نمود که سود دوره آتی به دوره جاری منتقل گردد. معمولاً در انتخاب این روش‌ها که صرفاً جنبه فرصت طلبانه دارد تنها منافع شخصی مدیران مدنظر قرار می‌گیرد، ارزش‌های اخلاقی و انسانی نادیده گرفته می‌شود.

در این مقاله استنباط می‌شود که این رفتارهای غیراخلاقی مدیران احتمالاً باعث می‌شود تا مالکان برای اثبات عمل غیرقانونی مدیران علیه آن‌ها اعلام طرح دعاوی حقوقی و قضایی نمایند. اعلان طرح شکایت مالکان از مدیران یک شرکت، به مثابه اخبار بد برای آن شرکت محسوب می‌شود. در این وضعیت برای ذینفعان واحد تجاری مشخص خواهد شد. اشخاصی که مسئولیت تهیه صورت‌های مالی را به عهده دارند اشخاصی غیرقابل اعتماد هستند.

## پیامد قانون و افزایش هزینه فرصت

یکی دیگر از پیامدهای بداخلاقی در فرآیند گزارشگری مالی، وضع قوانین و مقررات جدید برای حمایت از نسل‌های آتی است که می‌تواند محرکی توانمند در کنترل و پیشگیری از تکرار جرایم باشد. مثلاً در مورد رسوایی‌های گزارشگری مالی در دهه‌های اخیر می‌توان به تصویب قانون ساربنز آکسلی اشاره نمود. بر اساس این قانون، جریمه‌های سنگین و جدی تری برای فعالیت‌های مالی متقلبانه در آمریکا مقرر شده است. بنابراین روشن است که رفتارهای غیراخلاقی در فرآیند گزارشگری مالی سرانجام گریبان‌کنندگان و تأییدکنندگان گزارش‌های مالی را خواهد گرفت که محکومیت سنگین و تاوان جبران‌ناپذیری برای آن‌ها به همراه خواهد داشت.

اما تصویب و اجرای قوانین و مقررات، مطلوبیت مقطعی دارد چرا که همیشه عده‌ای هستند که قصد بر دور زدن قانون را دارند. از سویی دیگر، قانون‌گذاران با مشاهده این رویداد مجدداً در صدد تقویت قانون همت می‌گمارند و قانون‌گیران نیز دوباره در پی یافتن راهی برای گریز از قانون از طریق خلاءهای موجود هستند و این چرخه کماکان ادامه دارد. بر این اساس، بدیهی است که تدوین و تنظیم مقررات جدید، هزینه فرصت فراوانی را بر ذمه سیاست‌یون تحمیل خواهد نمود.

با اندکی تأمل بر این موضوع روشن می‌گردد که اگر هزینه فرصت یک جامعه به حداقل‌ترین مقدار خود کاهش یابد، باید شاهد توقف در ترقی و تعالی امور ملت‌ها باشیم. بنابراین به نظر می‌رسد ضعف در قانون و اجرای آن یکی از عوامل اصلی عقب‌افتادگی صنعتی و اقتصادی ملت‌ها به شمار رود.

## پیامد ورشکستگی و فروپاشی

بسیاری از استفاده‌کنندگان از جمله بانک‌ها اطلاعات حسابداری شرکت‌ها را مبنای تصمیم‌گیری خود قرار می‌دهند و بر اساس این اطلاعات نسبت به انجام امور اقدام می‌کنند. ارائه اطلاعات نادرست منجر به تصمیم‌گیری نادرست می‌شود. به عنوان مثال، تصور کنید

شرکتی از وضعیت مالی مناسبی برخوردار نبوده و تصمیم داشته باشد که برای دریافت تسهیلات بانکی با یک روش غیراخلاقی سیمای مناسبی از نسبت بدهی شرکت خود را در ترازنامه به نمایش درآورد تا موفق به دریافت تسهیلات شود. در این صورت ممکن است بانک یا موسسه اعتباردهنده بر اساس این اطلاعات نادرست تصمیم به اعطای وام به شرکت نماید. مدیریت شرکت با این اقدام نه تنها بر میزان بدهی قبلی خود افزوده است بلکه احتمالاً توان پرداخت اقساط وام، جرایم دیرکرد سالانه بانکی نیز بر میزان بدهی آنها افزوده می‌گردد. در این صورت ممکن است اعتباردهنده وثائقی که از شرکت به عنوان پشتوانه طلب خود دریافت نموده است را از طریق مراجع قضایی به فروش یا به تملک خود درآورد. این وضعیت احتمالاً شرکت را به مرز ورشکستگی نزدیک می‌کند.

## ۵ فرضیه به عنوان ریشه‌های بداخلاقی در حسابداری

### ۱. فرضیه نیاز

نیاز، انسان‌ها را به کارهای بسیاری وادار می‌کند. البته این گزاره باید با کمی احتیاط قید شود. در این جا منظور از واژه «انسان» همان افراد معمولی جامعه می‌باشند که از حیث جمعیت بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند. بر این اساس اگر نیاز، انسان را به کارهای بسیاری وادار نماید و اگر حسابدار یک انسان معمولی در نظر گرفته شود، در نتیجه این امکان وجود دارد که شخص حسابدار برای تأمین نیازهایش به کارهای بسیاری وادار شود. نیاز مالی و مشکلات اقتصادی مدیران و حسابداران شاید یکی از اصلی‌ترین عوامل بداخلاقی در گزارشگری مالی باشد. بر این اساس استنباط می‌شود شرکت‌هایی که نیازهای مالی مدیران و حسابداران آن‌ها تأمین نشده است. این احتمال وجود دارد که گزارشات مالی آن‌ها از صحت و قابلیت اتکا چندانی برخوردار نباشد و یا این احتمال وجود دارد که برخی از ارقام مندرج در صورت‌های مالی این شرکت‌ها نظیر میزان بدهی‌ها و پیش‌بینی عایدی‌ها (مثلاً پیش‌بینی سود هر سهم سال آتی این شرکت‌ها) به درستی منعکس نشده باشد.

### ۲. فرضیه طمع

انسان بالفطره طمع کار است. این مفهوم فی‌الغالب نامطلوب نیست بلکه بستگی به مقصود انسان دارد. خواه این صفت را در جهت کسب ثروت پیش‌گیر، خواه در جهت کسب معرفت. در شرکت‌هایی که مدیران و حسابداران آن طمع کارند این احتمال وجود دارد که گزارشات مالی آن‌ها از صحت و قابلیت اتکا چندانی برخوردار نباشد و یا احتمال دارد گزارش حسابرسی این شرکت‌ها نیز قابلیت اعتماد چندانی نداشته باشد.

### ۳. فرضیه فقدان قانون

قانون انسان را محدود می‌کند. اجرای قانون رفتار قانونی را در پی دارد. بنابراین با اجرای قانون انسان‌ها قانونی رفتار می‌کنند. فقدان قانون مناسب و نبود جرایم بازدارنده مناسب و عدم نظارت بر اجرای صحیح قوانین و مقررات و همچنین مضایقه در اجرای قانون و مصالحه با قانون‌گیران، باعث رفتار غیرقانونی می‌شود. با مطالعه قوانین و مقررات بسیاری از کشورها درمی‌یابیم که یکی از سپرهای مقاوم و اهرم‌های بازدارنده بداخلاقی‌های اقتصادی و اجتماعی، تصویب قوانین بسیار محکم و اجرای بسیار جدی آن می‌باشد. مثلاً در آمریکا مجازات چاپ‌اسکناس جعلی، مرگ است. بنابراین بدیهی است که ماهیت این قانون، جنبه بازدارنده دارد.

## مدل گرافیکی - مفهومی بداخلاقی حسابداری

مدل گرافیکی - مفهومی بداخلاقی حسابداری با الهام از سیستم تولید و باروری درخت مانچینیل ترسیم شده است. این درخت که در جزایر کارائیب می روید به عنوان خطرناک ترین درخت دنیا معرفی شده است. این درخت که در جزایر کارائیب می روید به عنوان خطرناک ترین درخت دنیا معرفی شده است چرا که مزه ای بسیار شیرین و بویی شبیه به بوی سیب دارد که می توان هر رهگذر را بفریاند.

اما تنها زمان اندکی بعد از خوردن میوه این درخت علائم و عوارض مخرب آن نمایان می شود. البته علاوه بر میوه این درخت، تمامی اجزای آن از ریشه تا شیره سمی و خطرناک هستند اما جهت نیل به مقصود این مقاله بیشتر بر ریشه و میوه آن متمرکز می شویم.

ریشه های این درخت در واقع همان ۵ فرضیه اصلی بداخلاقی می باشند که پدیده ای به نام بداخلاقی حسابداری را به وجود آورده اند و در ادامه با باروری و محصول دهی درخت ۵ پیامد عمده بداخلاقی را به عنوان میوه درخت بداخلاقی حسابداری مشاهده می کنید.

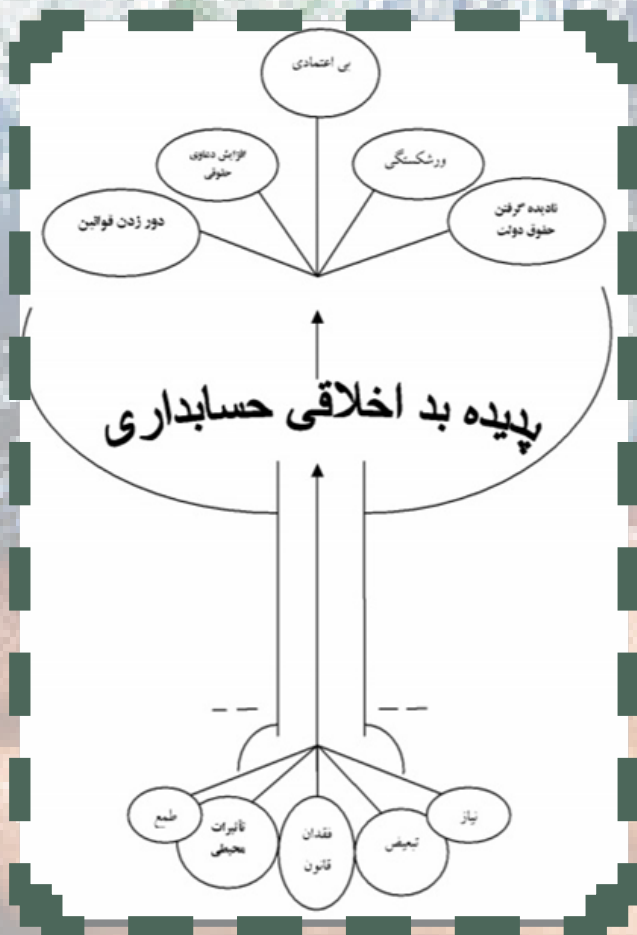
البته باید خاطرنشان کرد که عدم وجود برخی قوانین مناسب در همین کشور باعث شده که همه ساله شاهد بسیاری از رفتارهای غیراخلاقی در آن باشیم. در بسیاری موارد با نگاهی نه چندان عمیق به فهرست مجازات پیش بینی شده در قوانین و مقررات بسیاری از کشورها به وضوح شاهد عدم بازدارندگی قوانین مزبور خواهیم بود. مثلا در ایران با نگاهی به مبلغ جریمه عدم نگهداری دفاتر قانونی و یا عدم ارائه اظهارنامه مالیاتی شرکت های این گونه جوامع صادقانه به دولت تسلیم نشده باشد.

## ۴. فرضیه تبعیض

لذتهای بی رحم بسیاری از جوامع انسانی، همیشه یک مهندس را محترم تر از یک بقال می بیند. یک ثروتمند را برتر از یک فرد فقیر می بیند. برای شهردار حقوق، مزایا و پاداش بسیار زیاد و بیش از حقوق یک رفتگر در نظر می گیرد. برای رئیس سر خم می آورد و به کارمند جزء بی محلی می کند. همه این مثال ها عملکرد هیولای خطرناکی به نام "تبعیض" است. تبعیض باعث می شود مزایای اجتماعی به صورت نابرابر تخصیص داده شود. در جوامعی که تبعیض خصوصا از نوع مالی، بین کارکنان ارشد و سایر کارکنان آن ها وجود داشته باشد، ممکن است که صورت های مالی شرکت های این جوامع از صحت و قابلیت اتکا چندانی برخوردار نباشد. در اینجا منظور از "تبعیض مالی" عبارت است از اختلاف قابل توجه بین حقوق و مزایای مدیران ارشد و حقوق و مزایای سایر کارکنان.

## ۵. فرضیه تاثیر محیط

یک حسابدار در محیط حرفه ای خود شاهد رفتار غیراخلاقی همکاران و مدیران شرکت باشد و همچنین در محیط زندگی اش شاهد بداخلاقی همسالان خود فعالان عرصه اقتصاد، بد اخلاقی سیاسیون و فساد مالی سایر افراد وابسته به مقامات ارشد یک کشور باشد. در این شرایط به نظر می رسد حسابدار مزبور، در مواجهه با این اوضاع و با کمی چاشنی فشار و تهدید سازمانی، در برابر تقاضاهای غیراخلاقی مافوق خود مقاومت چندانی به خرج ندهد.



در این جا منظور از مفهوم "فشار و تهدید سازمانی" عبارت است از تمامی محدودیت‌هایی که منجر به نارضایتی فرد در یک سازمان شود. بر این اساس استنباط می شود شرکت هایی که در محیط های حرفه ای و اجتماعی بداخلاق فعالیت دارند. این احتمال وجود دارد که صاحب صورت های مالی صحیح و قابل اتکا نباشند.



## نتیجه گیری

با گذشت سالیان دراز از سال های تحول اخلاقی، امروز بشر با مسائل و مشکلات پیچیده و بغرنجی روبرو شده است که زاینده رفتارهای غیراخلاقی همچون بی عدالتی، تقلب، فریبکاری، جانبداری و بسیاری موارد دیگر می باشد.

بسیاری از شرکت های بزرگ بر زندگانی هزاران نفر اثرگذار هستند. هرگونه عملکرد نامطلوب این شرکت ها، علاوه بر ثروت مالکان و تامین کنندگان مالی، بر امنیت شغلی کارکنان آن ها نیز تاثیرگذار است. به عنوان مثال ورشکستگی شرکت ها، بیکاری بسیاری از کارکنان آن ها را در پی دارد و خود پدیده بیکاری نیز جاده ای مستقیم به سمت بسیاری از ناهنجاری های اجتماعی است که پیامد های متعاقب آن مانند فقر، اعتیاد و طلاق می تواند تهدید جدی برای نابودی تمدن بشری باشد.

در این مقاله ۵ پیامد عمده ناشی از بداخلاقی حسابداری تشریح شده است. اما اذعان می شود که اگر قرار باشد بحث را در سطحی فراتر از دنیای مادی بسط دهیم پای مباحث متافیزیک به میان می آید که به جهت خارج بودن از مجال این مقاله از پرداختن به آن صرف نظر شده است.

## منابع

[http://www.iaaaas.com/article\\_98703.html](http://www.iaaaas.com/article_98703.html)

<https://iranjournals.nlai.ir/handle/123456789/356432>

مجله مطالعات حسابداری و حسابرسی سال هفتم بهار ۱۳۹۷ شماره ۲۵  
خلاصه ای از مقاله پژوهشی درخت بداخلاقی حسابداری نوشته شده توسط  
جناب آقای جعفر عصری



# تأثیر ابعاد شخصیتی بر حسابداری (مقالات بین رشته‌ای حسابداری و روانشناسی)

فاطمه قملاغی  
دانشجوی کارشناسی دانشگاه شهید بهشتی

در این شماره از نشریه، به یکی از ارتباطات رشته حسابداری با رشته روانشناسی می‌پردازیم. شاید برایتان کمی عجیب به نظر بیاید ولی در از مشخصه‌های روانشناسی در کیفیت ما حسابدارها تأثیر دارد. با اینکه ما به آن‌ها زیاد دقت نمی‌کنیم. ما در این بخش می‌خواهیم به شما بگوییم که چطور ثبات شخصیتان، برون‌گرا یا درون‌گرا بودن‌تان و حتی جنسیتان روی کیفیت کار حسابرسیتان تأثیر می‌گذارد.

## مقدمه

موضوع کیفیت حسابداری از زمان گزارش کمیسیون کوهن، که به وسیله جامعه حسابداران رسمی آمریکا در سال ۱۹۷۸ میلادی منتشر شد و انگیزه‌های اساسی پژوهش‌های مرتبط با آن، توجه ویژه‌ای را به خود جلب کرده است. هدفمان در این مقاله بررسی رابطه بین ابعاد پنج‌گانه شخصیت با وقوع رفتارهای کاهنده کیفیت حسابداری و نقش جنسیت در رغبت به رفتارهای مذکور است.

رشد فزاینده جمعیت و پیچیدگی‌های جامعه و نیاز به اطلاعات اقتصادی مربوط، نظام‌های اطلاعاتی و نیز فرآیندهای مولد اطلاعات را توجیه می‌کند و در این بین نیاز به حسابداری به عنوان بخشی از فرآیند گزارشگری و اطلاع‌رسانی بیشتر می‌شود. حرفه حسابداری یکی از مشکل‌ترین و منضبط‌ترین حرفه‌های دنیا به شمار می‌رود و به دلیل نوع و ماهیت خدماتی که ارائه می‌کند از اعتبار و اعتماد خاصی نیز برخوردار است. تداوم این اعتبار و اعتماد و تقویت آن به پایبندی فکری و عملی اعضاء به ضوابط رفتاری و اخلاقی حرفه بستگی دارد. در ادبیات حسابداری به انجام هر گونه رفتار عمدی که بر کیفیت حسابداری اثر منفی دارد رفتارهای تهدیدکننده کیفیت حسابداری گفته می‌شود و حسابرسان تحت شرایط خاصی به سوی انجام اعمال ناکارآمد گرایش پیدا می‌کنند. گفتنی است برای یافتن دلیل کاری که فرد یا گروه خاصی انجام داده‌اند، باید هدف توجیه و بیان و علت انجام آن مشخص شود. در نتیجه چرایی انجام رفتارهای ناکارآمد به وسیله حسابرسان حائز اهمیت است. قبل از ورود به موضوع، بهتر است با مفهوم کیفیت حسابداری بیشتر آشنا بشویم و اینکه بدانیم در این زمینه هم حتی مشکلاتی هست.

## چارچوب مفهومی کیفیت حسابداری

کیفیت حسابداری از اجزای کیفیت گزارشگری مالی است و کیفیت گزارشگری مالی نشان می‌دهد که گزارش‌های مالی تا چه اندازه واقعیت اقتصادی شرکت را به طور منصفانه نشان می‌دهد. بنابراین، حسابداری نقش با اهمیتی در توسعه اقتصادی و رونق شرکت‌ها ایفا می‌کند. حسابرسان در مورد منصفانه بودن صورت‌های مالی اظهارنظر می‌کنند که برای ذینفعان صورت‌های مالی به منظور کسب اعتماد نسبت به این که اطلاعات به طور درست و منصفانه گزارش شده‌اند با اهمیت تلقی می‌شود. به عبارت دیگر، کیفیت حسابداری طیف وسیعی از افراد جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد. از این رو، کیفیت موجب

قابل مشاهده نیست؛ زیرا، حسابداری ارائه خدمات حرفه‌ای مبتنی بر دانش است.

(۲) ناکارآمدی‌های حسابداری معیار خوبی برای ارزیابی کیفیت حسابداری نیست،

(۳) کیفیت حسابداری پایین حتی زمانی که صورت‌های مالی عاری از تحریف‌ها و اشتباه‌های با اهمیت است نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

(۴) هیأت استانداردهای بین‌المللی حسابداری و اطمینان‌بخشی، بیان می‌کند که هر کار حسابداری منحصر به فرد بوده و بنابراین شواهد مناسب حسابداری از یک کار حسابداری به کار دیگر نیز چالش‌هایی را در ارزیابی و تعریف کیفیت حسابداری ایجاد می‌کند. همچنین،

افزایش شهرت مؤسسه حسابداری شده و عامل اصلی تقاضا برای خدمات آن است. همچنین، کیفیت حسابداری به کارایی اقتصاد بازار کمک می‌کند و عنصر اصلی در حفظ اثربخشی حرفه حسابداری به شمار می‌رود. در نتیجه، میزان اعتماد و اتکایی که سهامداران می‌توانند نسبت به صورت‌های مالی داشته باشند به کیفیت حسابداری بستگی دارد، اما با وجود اهمیت کیفیت حسابداری، تعریف و ارزیابی آن مفهومی پیچیده و چندوجهی تلقی می‌شود که می‌تواند موضوع‌های مختلفی را در مورد گزارشگری مالی برای سهامداران متفاوت مشخص کند. چندین پیامد سبب می‌شود که تعریف و تفسیر و اندازه‌گیری کیفیت حسابداری مشکل جلوه کند:

(۱) کیفیت حسابداری به صورت مستقیم

کیفیت حسابداری دارای ابعاد متفاوتی است و به طور ذاتی غیرقابل مشاهده بوده و مشخصه خاصی برای آن وجود ندارد.

با وجود مشکلات در ارائه تعریفی جامع، ادبیات حرفه‌ای معمولاً کیفیت حسابداری را چگونگی انجام کار حسابداری مطابق با استانداردهای عمومی پذیرفته شده حسابداری، تعریف می‌کنند. تعریف‌های مختلف ارائه شده در این مورد ابعاد بسیاری از کیفیت حسابداری را به تصویر می‌کشد. افزون بر این، کیفیت حسابداری به عنوان درستی اطلاعاتی که حسابرسان به سرمایه‌گذاران ارائه می‌کنند. سطح اطمینان فراهم شده به وسیله حسابداری و احتمال این که

## تأثیر شخصیت بر کیفیت حسابرسی

از میان ویژگی‌های مختلف انسان چیزی که می‌تواند به انسان کمک کند تا خود و دیگران را بهتر بشناسد شخصیت است. این ویژگی، جنبه‌ای از حیات انسان است که با استفاده از آن می‌توان پیش‌بینی کرد که آدمی در اوضاع و احوال معین چه رفتاری از خود نشان خواهد داد. به عبارت دیگر، شخصیت یعنی مجموعه‌ای از رفتار و شیوه‌های تفکر شخص در زندگی روزمره که با ویژگی‌های بی‌همتابودن، ثبات (پایداری) و قابلیت پیش‌بینی مشخص می‌شود. **در واقع، شخصیت دارای مفهومی عامیانه و کاربردی است. اصولاً هر کسی منش، توانایی‌ها و ویژگی‌های منحصر به فرد خود را دارد که الگوهای رفتاری، شیوه‌های پاسخ‌دهی و واکنش‌های وی را به محیط درونی و بیرونی نشان داده و این موارد شخصیت وی را شکل می‌دهد.** افراد با هر جنبه‌ای از شخصیت به شیوه‌های خاصی رفتار می‌کنند و دارای انتظارات خاصی هستند. بنابراین، می‌توان این‌گونه بیان کرد که هر شخصیتی توانایی و مهارت رفتاری منحصر به فرد و نیز نیازهای متفاوتی دارد و بر اساس الگوی شخصیتی خود دارای نیازها، انتظارات، انگیزه‌ها، توقع‌ها و هدف‌های خاصی است. سازمان‌ها نیز بر حسب هدف‌ها، وظایف و فعالیت‌های خود نیازها، انتظارات و توقع‌های خاصی را تأمین می‌کنند. در نتیجه، برای هر یک از انواع شخصیت‌ها شغل‌های متفاوتی در سازمان‌های مختلف مناسب است. بررسی شخصیت انسان‌ها همیشه مورد توجه پژوهشگران و صاحب‌نظران بسیاری بوده است. روانشناسان در مورد ابعاد شخصیتی افراد نظرهای گوناگونی ارائه کرده‌اند، از جمله این نظرها می‌توان به ابعاد پنجگانه شخصیتی مک کری و کوستا شامل روان‌رنجوری، برونگرایی، انعطاف‌پذیری، دلبپذیربودن و وجدان کاری اشاره کرد. این الگو در سال‌های اخیر در پژوهش‌های زیادی تأیید شده و مبنای سایر الگوها قرار گرفته است. زیرا، این الگو بُدهای اساسی را برای شخصیت معرفی می‌کند و هر بُعد دربرگیرنده تعدادی از صفات خاص است.

مطالب ذکر شده در بالا، کیفیت حسابرسی تعریف ساده و واحدی ندارد. در نتیجه، افزون بر پژوهشگران اغلب تشکل‌های قانونی حسابرسی نیز سعی دارند به جای تعریف کیفیت حسابرسی چارچوب مفهومی در رابطه با آن ارائه کنند. در سال ۲۰۰۶ میلادی شورای گزارشگری مالی بریتانیا پنج محرک اصلی کیفیت حسابرسی را مشتمل بر فرهنگ داخلی مؤسسه حسابرسی، ویژگی‌های شخصیتی و مهارتی شرکای مؤسسه حسابرسی و کارکنان حرفه‌ای، اثربخشی و کارآمدی فرآیندهای حسابرسی، قابلیت اتکا و سودمندی گزارش حسابرسی و عوامل خارج از کنترل حسابرسان دانستند.

وجود نداشته باشد رفتارهای ناکارآمد پدیدار خواهد شد. رفتارهایی که نه تنها گرایش غیرعقلانی انسان نیست بلکه یک عمل منطقی در برابر پاسخ به کنترل‌ها و فرآیندهای موجود تلقی می‌شود. رفتارهای ناکارآمد به عنوان اقداماتی تعریف می‌شود که مرئوس به طور عمد اقدام به دستکاری عناصر یک نظام کنترلی می‌زند. در حرفه حسابرسی، گزارش نکردن عمل دستکاری و یا تقلب به وسیله حسابرس نماد ظهور رفتارهای ناکارآمد است. این رفتارها را حسابرس بر خلاف برنامه حسابرسی و قوانین و مقررات مربوط از جمله آیین رفتار حرفه‌ای انجام می‌دهد. پیامد این‌گونه رفتارها، کاهش کیفیت حسابرسی است.

- هایی از فرآیند حسابرسی.
- ۲) پذیرش توضیح‌های ضعیف و شفاهی و یا مدارک مشکوک صاحبکار
  - ۳) شکست در بررسی و تعیین درستی یک روش فنی و یا اصول و استانداردهای حسابداری.
  - ۴) بررسی سطحی مستندات صاحبکار.
  - ۵) کاهش میزان کار انجام شده به کمتر از آن چه که برای یک حسابرسی، منطقی به نظر می‌رسد.
  - ۶) رد غیرمهارانه اقلامی از یک نمونه.
  - ۷) ناتوانی در دنبال کردن اقلام سوال برانگیز در حسابرسی.
  - ۸) کمتر گزارش کردن زمان انجام کار.
  - ۹) نداشتن روحیه همکاری گروهی.
  - ۱۰) رونوشت برداشتن از مستندات سنوات قبل بدون بروزرسانی آن‌ها.

حسابرس به دلیل وجود اشتباه‌های عمده در صورت‌های مالی گزارش تعدیلی صادر کند، نیز بررسی رابطه بین ابعاد شخصیتی و نوع جنسیت با رفتارهای کاهنده کیفیت حسابرسی تفسیر می‌شود. بیشتر تعریف‌های مرسوم در مورد کیفیت حسابرسی در ادبیات حسابداری بیان‌کننده استنباط و ادراک بازار از کشف و افشاء اشتباه‌های با اهمیت در صورت‌های مالی به وسیله حسابرس است. دی آنجلو، کیفیت حسابرسی را ارزیابی (استنباط) بازار از احتمال کشف و گزارش تعریف‌های با اهمیت در صورت‌های مالی و یا نظام حسابداری صاحبکار به وسیله حسابرس تعریف می‌کند. با توجه به

## چه رفتارهایی باعث کاهش کیفیت حسابرسی می‌شود؟

تعریف جامع و قابل قبولی در مورد این که چه رفتاری مناسب است و چه رفتاری نامناسب وجود ندارد اما رفتار عبارت است از آن چه که آدمی بدان معتقد است و عمل می‌کند. رفتار انسانی یک کارکرد و واکنشی بین فرد و محیط است. افراد توانایی‌ها، اعتقادات شخصی، انتظارات، نیازها و تجارب گذشته خود را به درون سازمان می‌آورند. اگر ویژگی‌های افراد با ویژگی‌های سازمان همخوانی داشته باشد رفتار افراد در سازمان شکل می‌گیرد و موجب رفتارهای کارآمد می‌شود. از جمله این رفتارها می‌توان به صحبت کردن با مدیر یا و گوش دادن به وی اشاره داشت. در صورتی که این انطباق ویژگی‌ها

**رفتارهای ناکارآمد حسابرسی اغلب به اعمال کاهنده کیفیت حسابرسی نسبت داده می‌شود. این رفتارها را می‌توان به عنوان ضعف در فرآیند حسابرسی تعریف کرد که به کاهش جمع‌آوری و اثربخشی شواهد حسابرسی منجر می‌شود. بنابراین، رفتارهای کاهنده کیفیت حسابرسی موجب می‌شود که شواهد جمع‌آوری شده نامطمئن، نادرست و یا از نظر کمی و کیفی ناکافی باشد. در نتیجه، این‌گونه شواهد برای خطر مربوط به صورت‌های مالی پوشش کافی ایجاد نمی‌کند.**

این رفتارها شامل موارد زیر است که در این مقاله به عنوان معیارهای تعیین‌کننده رفتارهای کاهنده کیفیت حسابرسی در نظر گرفته شده است:

(۱) اتمام ناقص و یا پیش از موعد رویه



## الف. روان رنجوری در مقابل ثبات احساسی

ثبات احساسی به معنای توانایی کنترل عواطف و احساس ها و حاکمیت نسبی عقلانیت است. مؤثرترین قلمرو مقیاس های مقابل شخصیت سازگاری یا ثبات، روان رنجور خویی عاطفی و یاروان نژندگرای است. متخصصان بالینی انواع گوناگونی از ناراحتی های عاطفی چون ترس اجتماعی، افسردگی و خصومت را در افراد تشخیص داده اند اما افرادی که مستعد یکی از این وضعیت های عاطفی هستند احتمالاً وضعیت های دیگر را نیز تجربه می کنند. تمایل عمومی به تجربه عواطف منفی چون ترس، غم، دستپاچگی، عصبانیت و احساس گناه و نفرت چیزی بیشتر از آمادگی برای ناراحتی های روان رنجوری را تشکیل می دهد. روان رنجوری مبین شدت واکنش های هیجانی است. فرد روانجور واکنش شدید و درازمدت نسبت به تنیدگی نشان می دهد و نشانه های ناپایداری خلق، زودرنجی، حساسیت نسبت به مسائل جزئی و اضطراب در وی مشاهده می شود.

## ب. برونگرایی در مقابل درونگرایی

در روانشناسی افرادی برونگرا نامیده می شوند که روابط انسانی قوی تری داشته باشند. این روابط انسانی اثربخش می تواند عملکرد مدیر یک سازمان را بهبود بخشد. در واقع، ویژگی برونگرایی با توجه به مهارت روابط انسانی با عملکرد شغلی مرتبط است.

برونگراها، البته جامعه گرا بوده اما توانایی اجتماعی فقط یکی از صفاتی است که این افراد به واسطه دوست داشتن مردم، تمایل به گروه های بزرگ و برونگرایی دارند. تمایل به گردهمایی ها، با جرأت داشتن، فعال بودن و پرحرف بودن نیز از صفات دیگر برونگراها است. این افراد در سطح بالای سرخوشی، با انرژی و خوش بین نیز هستند و ویژگی های این افراد با پذیرش خطر در مشاغل هم بستگی دارد. در حالی که افراد درونگرا بیشتر به افکار و احساس های خود دل بسته هستند و از نظر شخصیت و منش مردم گریز، دیرآشنا، محافظه کار و خیال پرورند.

## پ. انعطاف پذیری

افرادی که این ویژگی را دارند به عنوان اشخاصی با ادب، قابل اعتماد، خوش نیت، همکاری کننده، با تحمل و خوش قلب توصیف می شوند. عناصر انعطاف پذیری چون تصور فعال، احساس زیباپسندی، توجه به احساس های درونی، تنوع طلبی، کنجکاوی ذهنی و استقلال در قضاوت اغلب نقشی در نظریه ها و سنجش های شخصیت ایفاء کرده اند. اشخاص منعطف هم درباره دنیای درونی و هم دنیای بیرونی کنجکاو هستند و در زندگانی تجربه زیادی دارند. این افراد مایل به پذیرش عقاید جدید و ارزش های غیرمتعارف بوده و بیشتر و عمیق تر از اشخاص غیرمنعطف هیجان های مثبت و منفی را تجربه می کنند.

## ت. دلپذیربودن

افراد برخوردار از این ویژگی، افرادی تخیلی، کنجکاو، دارای ذهنی باز و حساس از نظر هنری هستند. همانند برونگرایی، دلپذیر بودن بُعدی از تمایل های بین فردی است. رد با صفت دلپذیربودن، نوع دوست است، او نسبت به دیگران همدردی کرده و مشتاق است که کمک کند و باور دارد که دیگران نیز در مقابل به وی کمک می کنند اما فردی که این صفت را ندارد ستیزه جو، خودمدار و شکاک نسبت به دیگران بوده و رقابت جو است تا همکاری کنند. افراد بسیار مایلند که دلپذیربودن را هم به عنوان صفتی که از لحاظ اجتماعی مطلوب است و هم از لحاظ روانی حالت سالم تری است را داشته باشند.

## ث. وجدان کاری

وجدان کاری به عنوان ویژگی شخصیتی، دلالت بر سخت کوشی، نظم، دقت، پشتکار و مسئولیت پذیری دارد. در طول دوره رشد اغلب افراد یاد می گیرند چگونه با آرزوهایشان کنار بیایند. همچنین، وجدان کاری را می توان به عنوان قدرت طرح ریزی و انجام وظایف محوله به نحو مطلوب تعریف کرد. تفاوت های فردی در این موارد احساس با وجدان بودن است. فرد با وجدان هدفمند، با اراده و مصمم است. افراد موفق، موسیقی دانان بزرگ و ورزشکاران به نام، این صفات را در حد بالا دارند.

## تاثیر جنسیت بر کیفیت کار حسابرسی

تفاوت میان زن و مرد به دو عامل جنس و جنسیت مربوط است. عامل جنس مبنای زیست شناسی دارد و مربوط به این است که هر دو کروموزوم زنان از نوع است در حالی که یکی از کروموزوم های مردان از نوع و دیگری است. جنس یک باور و تعریف اجتماعی از امور زنانه و مردانه است که می تواند طی زمان تحول یابد. عامل جنس معمولاً اساس یک طبقه بندی دوگانه در نظر گرفته می شود که تعیین می کند یک فرد زن است یا مرد. جنسیت یک طبقه بندی پیوسته از تمامی حالت ها و رفتارهایی است که می تواند زنانه یا مردانه تلقی شود و بر اساس همین طبقه بندی می توان گفت رفتار یک فرد بیشتر شبیه به رفتارهای زنانه است یا مردانه طور عمومی حسابرسان زن در حسابرسی از مردان خطرگریزتر هستند. نظریه های جامعه شناسی در باب رابطه اخلاق و جنسیت بیان می کند زمانی که زن ها عملی را تقبیح می کنند، نسبت به اعتقادات خود پافشاری بیشتری می ورزند و زنان استانداردهای اخلاقی بالاتری نسبت به مردان دارند. مطابق نتایج پژوهش های انجام شده، دانشجویان دختر، تقلب در امتحان را سخت تر می پذیرند. زنان در مقابل مردان، استقلال بیشتری در اظهارنظرهای خود دارند. در حسابرسی، جنسیت عامل تأثیرگذاری در فرآیندهای ارزیابی خطر و قضاوت حرفهای تلقی میشود. به عبارت دیگر، جنسیت را میتوان عاملی دانست که اظهارنظر نهایی حسابرسان پیرامون ارزیابی و مدیریت خطر سازمان را تحت تأثیر قرار می دهد. بنابراین، زنان در حسابرسی شواهد بیشتری جمع آوری خواهند کرد و متعاقب آن سطح اهمیت را نیز کاهش می دهند که این امر سرانجام منجر به افزایش کیفیت کار حسابرسی می شود. حسابرسان زن ارائه نشدن منصفانه صورت های مالی به واسطه تقلب را به طور اثربخش تری نسبت به حسابرسان مرد کشف می کنند. از آن

- Marvian Hoseini, Z. and M. Lari Dasht Byiaz (2015). "Investigating the Role of Occupational Burnout in Relationship between Stress and Job Performance of Auditors", *Journal of Health Accounting*, Vol. 1, No. 11, pp. 57-80
- Nafezi, E. and Z. Lashgari (2015). "Investigating the Relationship between Professional and Organizational Commitment with Audit Quality in Accredited Audit Firms of the Tehran Stock Exchange", *New Researches in Management and Accounting*, Vol. 1, No. 1, pp. 1-20. [In Persian]
- Aghaei, P. and V. Mojtahedzadeh (2004). "Factors Affecting on Independent Audit Quality: From the Standpoint of Independent Auditors and Users of Audit Services", *The Iranian Accounting and Auditing Review*, Vol. 11, No. 38, pp. 53-76. [In Persian]
- Royaei, R.; Talebnia, G.; Hasas Yeganeh, Y.; and S. Jalili (2012). "Auditor's Perception of Trusted Leadership and Ethical-Oriented Culture on Reduced Audit Quality Behaviors", *Journal of Iranian Management Science*, Vol. 7, No. 25, pp. 1-22. [In Persian]
- Mohammadi, M. (2011). "Relationship between Personality Characteristics and Reduced Audit Quality Behaviors", M. A. Thesis in Accounting, Islamic Azad University, Central Tehran [Branch]. [In Persian]
- Zalaghi, H.; Bakhtiar Vand, A. A.; and S. Ebrahimzadeh (2017). "Impact of Audit Quality on Predicting Future Operational Cash Flows", *Journal of Empirical Financial Accounting Research*, Vol. 13, No. 53, pp. 165-190
- Christensen, B. E.; Omer, T. C.; Sharp, N. Y.; and M. K. Shelley (2014). "Have Audits Once Again Become Just Another Commodity?" Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2184413> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2184413>. [Online] [29 May 2018]
- International Auditing and Assurance Standards Board (2013). "A Framework for Audit Quality", Available at: [www.ifac.org/publications-resources/framework-audit-quality](http://www.ifac.org/publications-resources/framework-audit-quality). [Online] [30 November 2016]



جا که در حسابداری و حسابرسی زنان و مردان آموزش های دانشگاهی و حرف های یکسانی را دریافت می کنند، انتظار می رود تا قضاوت های مشابهی را انجام دهند اما مردها به گونه ای رادیکال تر عمل می کنند و به صورت عمومی، سطح خطر بیشتری را می پذیرند. به عبارت دیگر، حسابرسان زن توانایی استدلال اخلاقی قوی تری نسبت به مردان دارند. در مجموع، نتایج پژوهش ها نشان داده است که تفاوت بااهمیتی در توانایی حل مسئله، ترجیح های در رابطه با خطر و استقلال نظر بین مردان و زنان وجود دارد. سرانجام، حسابرسان زن کیفیت حسابرسی را به دلیل ویژگی های شخصیتشان افزایش می دهند. حتی در صورت یکسان بودن داده هایی که حسابرسان زن و مرد بررسی می کنند، به دلیل خطرگریزی بیشتر حسابرسان زن، باید توجه شود که آیا همان نوع اطلاعات یا اشتباه با اهمیت را برآورد می کنند؟ بنابراین، حرفه حسابرسی متأثر از جنسیت بوده، و جنسیت بر کیفیت حسابرسی مؤثر است مبنی بر این که زنان نسبت به مردان قضاوت حرفه ای با کیفیت تری می کنند.

### نتیجه گیری

ویژگی های شخصیت و ابعاد روان شناسی از جمله عوامل مهمی است که نشان می دهد هر فردی با چه شغلی سازگارتر است. زیرا، هر ویژگی شخصیتی و روان شناسانه دارای شرایطی است که متناسب با شغل خاصی است. با توجه به نتایج مقاله حاضر و از آن جا که حرفه حسابرسی از درجه خطر و اعتبار بالایی برخوردار است پیشنهاد می شود که ابعاد شخصیتی هرکدام از اعضای گروه حسابرسی به وسیله فردی مسئول بازمینی و مشخص شود و اعضای گروه به گونه های انتخاب شده و مسئولیت های هر فرد طوری تعیین شود که گرایش به رفتارهای کاهنده کیفیت حسابرسی به حداقل برسد. همچنین، به مؤسسات حسابرسی پیشنهاد می شود در استخدام حسابرسان جدید به ابعاد شخصیتی آن ها توجه کرده و افراد مناسب را انتخاب کنند.

# بسته پیشنهادی چرتکه

فاطمه شیخ‌لر

دانشجوی کارشناسی حسابداری دانشگاه شهید بهشتی



این سریال در ۳ فصل ۱۰ قسمتی ۱ ساعته ساخته شده است که فصل سومش در حال پخش است.

داستان درباره خانواده روی است. لوگان روی پدر و فرزندان (کانر، کندال، شیو و رومن) صاحب شرکتی با هسته اصلی رسانه هستند. لوگان از فقر و ناداری کودکی اش در شهرهای دورافتاده اسکاتلند توانسته به جایی برسد که صبح با رئیس جمهور آمریکا تلفنی صحبت کند، عصر بخاطر عدم توافق با وی او را در شبکه خبری اش ترور شخصیتی کند و هفته بعد در دوره‌می ای دوست داشتنی رئیس جمهور بعدی آمریکا را انتخاب کند):

هرکدام از فرزندان این خانواده هم خصوصیات خاص خود را دارند. کانر که به تجارت پدر علاقه ای نشان نداده و در عوالم خود به سر می برد. کندال که خیال جانشینی پدر در سر دارد طغیانگر اما متزلزل است. شیو تنها دختر خانواده در دنیای سیاست سیر می کند. کار و بار خودش را دارد. جاه طلب است و بسیار تلاشگر! آخرین فرزند، روی کمی خل و چل تشریف دارد (: چیزی نمی گویم تا خودتان در طول سریال ببینید.

SUCCESSION به طور مخصوص کلاس عملی حسابداری پیشرفته ۱ و ۲ است. تجسم کار در یک شرکت سهامی که چندین و چند سهامدار جزء و کل دارد. روند هدایت و مدیریت این شرکت، چالش ها و فرصت هایی که با آن مواجه می شود می تواند کلاس درس تکمیلی برای ما دانشجویان حسابداری باشد.

بیش از این توضیح نمی دهم تا داستان لو نرود و خودتان با سریال پیش روید. امیدوارم که با این متن به دیدنش ترغیب شده باشید.

حسابداری رشته ای بسیار گسترده است که هرچه بخوانیم و ببینیم و بشنویم انتها ندارد. از این رو خوب است در اوقات آزادمان هم خود را در معرض محتواهای مرتبط با رشته مان قرار دهیم. در این شماره از چرتکه قصد داریم تا برای اوقات فراغتتان محتوای فرهنگی- حسابداری پیشنهاد دهیم.

بسیاری از اساتید ما در حسابداری این رشته را به لحاظ حرفه بودن و سروکار داشتن با اموال انسان ها با پزشکی و حقوق مقایسه می کنند. در پزشکی ۱ سال و نیم آخر دوره ۷ ساله تحصیلشان برای دکترای عمومی به کارآموزی و در واقع اینترنشیپ می گذرد. در این مدت با گوشت و استخوان فضای این رشته را لمس می کنند. در رشته حقوق هم برای گرفتن مدرک وکالت اینچنین کارآموزی ای به راه است. و اما حسابداری....

یکی از دغدغه های همیشگی اساتید حسابداری همین جای خالی لمس و حس واقعی فضای کار واقعی رشته ماست. یکی از محتواهایی که می تواند ما را به دل این دنیا ببرد تا از نزدیک شاهد زیر و بم کارها، پشت پرده ها باشیم سریال SUCCESSOIN است.



## پیشنهاد بعدی چرتکه پادکست بی پلاس است.



هر کسی وقت مرده ای دارد که عملا استفاده ای از آن نمی برد. در ترافیک ماندن، وقتی جایی منتظریم و .. پادکست میتواند گزینه خوبی برای این موقعیت ها باشد. پادکست در واقع رادیوی شخصی ست. یک گوینده دارد که می آید، حرف می زند، محتوا ارائه می کند، می رود تا اپیزود بعدی.



گوینده پادکست بی پلاس علی بندری ست که بیانی شیوا و روان دارد و پادکست دیگرش چنل بی هم جالب توجه است. علی بندری در بی پلاس سعی دارد یک کتاب غیرداستانی را به صورت خلاصه تعریف کند. ابتدای هر اپیزود هم تاکید می کند که این خلاصه جای مطالعه خود کتاب را نمی گیرد و این فقط خلاصه ای از برداشت او از کتاب است.

از اپیزودهای جالب و البته مرتبط به رشته ما میتوان به اپیزود قوی سیاه ( BLACK SWAN episode 6)، اپیزود اقتصاد روایی ( NARRATIVE ECONOMICS episode 44)، اپیزود هزینه نهایی صفر ( ZERO MARGINAL COST SOCIETY episode 53)، اپیزود خاستگاه ثروت ( THE ORIGIN OF WEALTH episode 60) و... اشاره کرد.

پادکست بی پلاس و دیگر پادکست ها را می توانید از انواع اپ های پادگیر مثل کست باکس دانلود کنید و گوش کنید و امیدوارم که لذت ببرید. این بود بسته پیشنهادی چرتکه... تا بسته پیشنهادی بعدی لطفا محتواهای پیشنهادی خود را با ما درمیان بگذارید. فعلا!

# اخبار انجمن علمی حسابداری دانشگاه شهید بهشتی

زهرا شیری

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه شهید بهشتی

با توجه به شیوع کرونا و دوری دانشجویان از فضای دانشگاه، انجمن علمی حسابداری دانشگاه شهید بهشتی هم فعالیت های خود را در بستر فضای مجازی و اینترنتی در پیش گرفت. در طی سال تحصیلی گذشته انجمن به برگزاری کارگاه های علمی و آموزشی مفید در راستای پیشرفت دانشجویان حسابداری با همکاری سایر انجمن های علمی از دانشگاه های سراسر کشور پرداخت. از جمله کارگاه های برگزار شده در این دوره:

- کارگاه آموزش اکسل تخصصی حسابداری و مدیریت
  - وینار آموزشی تحلیل بنیادی شرکت های سرمایه گذاری
  - سلسه نشست های حسابداری - مالی
  - کارگاه آموزش نرم افزار حسابداری سپیدار
  - کارگاه آشنایی با تغییرات استانداردهای حسابداری
  - کارگاه آشنایی با قوانین مالیاتی و بیمه ای در حوزه کسب و کار
  - کارگاه آشنایی با مالیات بر ارزش افزوده
  - کارگاه آموزش تهیه لیست حقوق و دستمزد
- علاوه بر برگزاری کارگاه های آموزشی انجمن صفحه اینستاگرامی خود را به آدرس @acc\_sbu ایجاد کرد تا از این طریق هم بتواند به اطلاع رسانی بیشتر به علاقه مندان بپردازد و در این فضای مجازی هم به فعالیت خود ادامه دهد. اطلاعات مربوط به برگزاری کارگاه ها و سایر فعالیت های انجمن در این صفحه قرار گرفته است و با دنبال کردن این صفحه می توانید در جریان فعالیت های آتی انجمن قرار بگیرید.
- در آخر انجمن علمی از همراهی همیشگی شما علاقه مندان به حسابداری قدرانی می کند و همواره در تلاش است تا در راستای بهبود فعالیت های خود و پیشرفت دانشجویان حسابداری گام بردارد.

به امید دیدار دوباره دانشجویان در فضای دانشگاه



# فعالیت های انجمن علمی حسابداری در یک نگاه

**“۳” سلسله نشست های حسابداری مالی و مالیات**

انجمن های حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی و شرکاء و انجمن مدیریت مالی و بازاریابی علامه طباطبائی با همکاری انجمن های حسابداری دانشگاه های تهران، خوارزمی، بوعلی، سیستان و بلوچستان و یزد برگزار می کنند.

**“تمام آنچه از رشته ی مالی و گرایش های آن باید بدانیم”**

سخنران: جناب دکتر مسلم پورعیانی  
مدرس هیئت علمی گروه مدیریت مالی و بازاریابی دانشگاه علامه طباطبائی

سه شنبه ۲۴ فروردین ۱۴۰۰  
ساعت ۱۹:۳۰ تا ۲۱:۰۰

[WWW.YUN.IR/FINANCE](http://WWW.YUN.IR/FINANCE)

**دوره آنلاین حقوق و دستمزد**

انجمن علمی حسابداری دانشگاه سیستان و بلوچستان با همکاری انجمن های مدیریت مالی و مدیریت دولتی دانشگاه سیستان و بلوچستان، انجمن حسابداری دانشگاه های شیراز، اهواز و شهید بهشتی برگزار می کند.

قانون کار ✓ بیمه تامین اجتماعی ✓ سامانه ها ✓ ریزمحاسبات ✓

پروژه محور ✓ تمرین روزانه ✓ گروه واتس آپ ✓ جزوات تکمیلی ✓

مدرس: جناب محمدرضا خطیبی

از یکشنبه ۲ مرداد ماه (روز های فرد) ساعت ۲۰ الی ۲۲

برای ثبت نام و اطلاعات تکمیلی به شماره زیر پیام دهید: **۰۹۹۲۸۶۰۳۶۹۰**

مدت دوره: ۱۳ ساعت

همراه با ارائه مدرک معتبر

انجمن های علمی حسابداری و مدیریت دانشگاه سیستان و بلوچستان و انجمن علمی حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی با همکاری انجمن های علمی حسابداری و مدیریت مالی سیستان و بلوچستان و انجمن علمی حسابداری شهید بهشتی برگزار می کنند.

**کارگاه آموزش نرم افزار حسابداری سپیدار**

برای آشنایی با نرم افزار سپیدار و کسب اطلاعات بیشتر با شماره زیر در ارتباط باشید: **۰۵۲۸ ۰۵۰ ۰۲۹۹**

مدرس: غلام رضا زبانی  
معاون و مدرس آموزش گواهینامه سیستم مدیریت

مدرسه کارگاه: ۲۰ هزار تومان

از پنج اردیبهشت (۵ جلسه) یکشنبه ها و سه شنبه ها ۲۰ الی ۱۸:۳۰

online webinar

**آشنایی با قوانین مالیاتی و بیمه ای در حوزه ی کسب و کار**

سخنران: جناب آقای محمد کتال  
حسابدار رسمی  
مدرس هیئت علمی مدیریت مالی و بازاریابی و مدیریت بر حوزه ی کسب و کار و شرکت ها

۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۰  
ساعت ۱۹:۱۷

مدرس: جناب آقای محمد کتال  
حسابدار رسمی  
مدرس هیئت علمی مدیریت مالی و بازاریابی و مدیریت بر حوزه ی کسب و کار و شرکت ها

ثبت نام از طریق سایت: <https://evnd.co/bSZcM>

**صفر تا صد آموزش اکسل تخصصی در حسابداری و مدیریت**

مدرس: جناب آقای برادرخانی

همراه با گروه پشتیبانی و قابلیت مشاهده فایل صوتی شده

زمان برگزاری: پنجشنبه و جمعه ها ساعت ۱۷ الی ۱۹

هزینه دوره: ۲۰,۰۰۰ تومان و با تحویل دانشجویان ۱۰,۰۰۰ تومان

جواب ثبت نام: نام نام خانوادگی و نام دانشگاه خود را به آیدی تلگرامی **accounting\_umb** ارسال نمایید

**(۱) وبینار کاربردی و عملی ارزش افزوده**

انجمن علمی حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی با همکاری انجمن های علمی حسابداری و مدیریت مالی سیستان و بلوچستان و انجمن علمی حسابداری شهید بهشتی برگزار می کنند.

**“سرفصل کارگاه عملی ارزش افزوده”**

۱-۱ وظایف و تکالیف قانونی مودیان مالیات بر ارزش افزوده  
۱-۲ آیین نامه های مالیات و عوارض  
۱-۳ آیین نامه های مالیات ارزش افزوده و جرائم  
۱-۴ نحوه ارسال اظهارنامه ارزش افزوده اصلی و الحاقی به همراه نحوه پرداخت

مدرس: جناب آقای محمد کتال  
حسابدار رسمی  
مدرس هیئت علمی مدیریت مالی و بازاریابی و مدیریت بر حوزه ی کسب و کار و شرکت ها

ساعت ۱۹:۱۷  
سه شنبه ۱۸ خرداد ۱۴۰۰

ثبت نام از طریق سایت: <https://evnd.co/bSZcM>

وبینار آموزشی

**تحلیل بنیادی شرکت های سرمایه گذاری**

پدram روتیها

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه شهید بهشتی  
داری سابقه کار در شرکت بازرگانی و گروه توسعه اقتصادی مدل

چهارشنبه ۱۳ اسفند ۹۹  
ساعت ۱۷ الی ۲۰

انجمن های علمی حسابداری دانشگاه های شهید بهشتی، علامه طباطبائی، خوارزمی، یزد و شیراز برگزار می کنند.

**کارگاه آموزش تغییرات استاندارد های حسابداری**

لازم الاجرا ابتدای سال ۱۴۰۰

۸ // اردیبهشت // ۱۴۰۰

به مدت چهار هفته از ساعت ۱۷ تا ۱۹



**برای اطلاع از آخرین اخبار و مطالب انجمن علمی حسابداری  
کانال تلگرام و صفحه اینستاگرام را دنبال کنید:**

کانال تلگرام : @sbuas

صفحه اینستاگرام: @acc\_sbu